

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele.

Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DANSKE SLÆGTSGAARDE

1. HEFTE:

Frøslev Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt

VED

WILHELM VON ANTONIEWITZ

UDGIVET AF SLÆGTSGAARDS-ARKIVET

DOSSERINGEN 14 KØBENHAVN N

Arneje

Frøstov By Jorder

Honge

Tristev Ager, Jerns Skov, Sævi. Land

Opmaalt af den danske
Stat, den 1. April 1828
Kjøbenhavn, den 1. April 1828

Bygningerne

Tullinge
Skov

Leids.
tofte
By

Jorder

Lyderisø
By Jorder

Skov

Stor

hedinge

Norre
Skov

Jorder

Gjenvi

By

Lille

dinge

Jord.

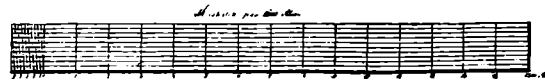
Havnetø

By

Jorder

Skjerpinge
By Jorder

By Jorder

- 100 -

DANSKE
SLÆGTSGAARDE

DANSKE SLÆGTSGAARDE

1. HEFTE:

Frøslev Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt

VED

WILHELM VON ANTONIEWITZ

UDGIVET AF SLÆGTSGAARDS-ARKIVET
DOSSERINGEN 14 KØBENHAVN N

TRYKT I
CALBERGS BOGTRYKKERI A/S
KØBENHAVN V

1955

Forord.

Landsbyen Frøslev, Vest for Storehedinge Købstad, hører til de typiske Landsbyer i Østsjælland, hvor den hvidkalkede Kirke danner Centrum i den spredte Bebyggelse af Gaarde og Huse.

Længe før Kristendommens Indførelse eksisterede der paa Stedet en bymæssig Bebyggelse, idet Bynavnet har sin Oprindelse fra den nordiske Gud Frø og stammer fra Tiden omkring Aar 500.

Ganske langsomt tiltog Bygden i Indvaanerantal og Omfang, indtil den i 1682 havde et dyrket Areal paa 1076,2 Tdr. Land, der var fordelt paa 1 Hovedgaard, 33 Bøndergaarde og 4 Huse.

Hovedgaarden var den daværende Frøslevgaard, hvortil Byens fleste Bøndergaarde hørte. I 1354 nævnes Aage Ingvarsen som Gaardens Ejer. Han blev efterfulgt af Brødrene Gert og Heine Snakenborg, som i 1402 solgte Besiddelsen til Dronning Margrethe. Allerede Aaret efter kom Frøslevgaard paa andre Hænder, idet Væbneren Jens Poulsen nævnes som Ejer. Dennes Søn, Poul Jensen kaldet Grib, fulgte efter Faderen i Tidsrummet 1439—77, hvorefter Sønnen Jens eller Grib Poulsen sandsynligvis overtog Herregaarden, thi den næste kendte Ejer var Grib Poulsens Svingersøn, Oluf Jørgensen Oxe, som i 1496 skrev sig

til Frøslevgaard. Han solgte vistnok Gaarden til Anders Bille, hvis Datter, Ingeborg Bille, arvede den. Efter hendes Død i 1608 overgik Frøslevgaard til Søstersønnen Hans Sparres Datter Kirsten Sparre og hendes Mand, Peder Madsen Laxmand. Den følgende Ejer var Sønnen Gabriel Laxmand, hvis Enke ægtede Knud Ulfeldt til Svenstrup i Skaane og Totterupholm i Faxe Herred.

I Tiden 1663—85 fulgte adskillige mindre betydningsfulde Personer som Ejere af Frøslevgaard. Først P. J. Barstorf, som ved Skøde af 20. Aug. 1672 afhændede Ejendommen til Universitetsbogtrykker Henrik Clausen Gøde. Derefter Jens Pedersen, hvis Enke ved Ægteskab bragte Gaarden til Jens Sørensen Rachlau.

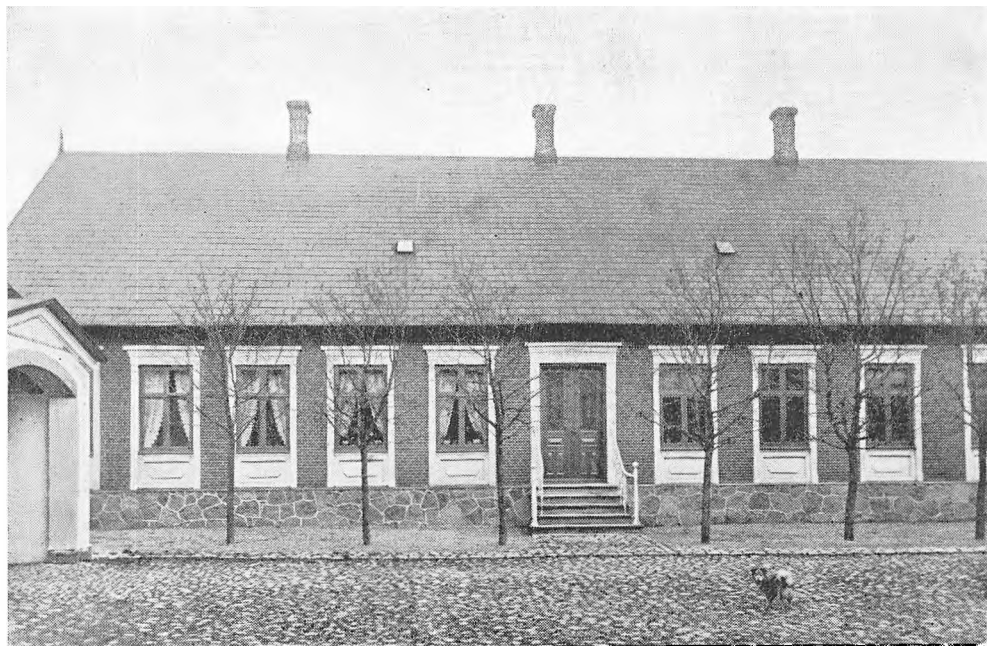
I 1685 — den 12. Mai — fik Rasmus Ibsen, der var Dronningens Forvalter paa Gjorslev og Søholm, Skøde paa Frøslevgaard, som 19 Aar senere blev solgt til Dronning Charlotte Amalie for 3825 Rigsdaler.

Dronningen lod Besiddelsen lægge under Godset Højstrup. Hermed var Herresædet Frøslevgaards Historie afsluttet, og det eneste synlige Minde, som er bevaret for Eftertiden, er et lille, træbevokset Voldsted, omgivet af smalle, vandfyldte Grave.

I Voldstedets umiddelbare Nærhed ligger Landsbykirken, som altsaa i svundne Tider var Herregaardens Nabo. Kirkens ældste Bygninger er opført af Kridtsten i Middelalderens Begyndelse. Det oprindelige Kirketaarn styrtede ned i det 17. Aarhundrede, men takket være Frøslevgaards Ejer blev det nuværende Taarn bygget efter faa Aars Forløb. En gammel Kalksten paa Taarnets Sydside meddeler, at „Dette Taarens Opbyggelse er bekaastet af den Capital 500 Rigsdaler Rente som sal welbyr-

dig Gabriel Laxmand til Frøsløf Kirche oc hans welbyrd Frue Edle Rosenkrans Jacobs Daatter af Arreskof testamenterit hafver Gud til Ære dennem til it berømmeligt Nafven oc andre Christne til it got Exempel Anno MDCLXIX“.

Med Undtagelse af Kirken er der ikke meget i Frøslev, som lader Nutiden ane, hvorledes Livet har formet sig for Byens stavnsbundne Befolkning. Dog er det „Slægtsgaards-Arkivet“s Haab, at vi i vore Undersøgelser af Byens gamle Gaarde formaar at give den nuværende Slægt et Indtryk af de Forhold, hvorunder dens Forfædre levede.

Hovgaard.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

Maaske har Svenskerne, som huserede slemt i Stevns Herred, lagt Hovgaard øde. Hvis ikke, saa har deres haardhændede Fourageringer sikkert været den indirekte Aarsag dertil. I alle Tilfælde staar der at læse i den gulnede Markbog fra 1682: „Peder Andersen Kand Iche Pløye eller saae men sider dog i Gaarden at Husene Ey neder brydes“. Nogle Aar tidligere omfattede Besætningen kun 2 Heste, 1 Ko, 2 Ungnød, 6 Faar og 1 Svin.

Ifølge Landgildematriklen blev Gaarden i 1664 sat i Hartkorn til 9 Tdr. 3 Skp. Den daværende Fæster Hans Kremer efterfulgtes af Peder Andersen, i hvis Tid Christian Vs Matrikulering fandt Sted, hvorved Hartkornet først forandredes til 6 Tdr. 0 Skp. 3 Fdk., for saa — ved Decision af 13. Jan. 1686 —

at blive nedsat til 5 Tdr. 0 Skp. 3 Fdk. Gaardens samlede Areal udgjorde 23 Tdr. 6 Skp. 2 Fdk. 2 Alb. 3 Pg. og var fordelt paa følgende Maade i Byens 3 Vange:

Rugmarken kaldet Lillemarken.

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Hoer Agger	Ø. V.	Rødsand med Grus. „Wog“ Havre J.	1	B. 11 $\frac{3}{4}$ B. 15 L. 672
Kiercheschou	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 12 $\frac{3}{4}$ B. 12 $\frac{3}{4}$ L. 584
Knol Agger	Ø. V.	Sand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 37 B. 36 $\frac{1}{2}$ L. 322
Rut Agger	S. N.	Sand og Grus Lidt Ler. M. M. Havre J.	1	B. 15 B. 15 L. 388 $\frac{1}{2}$
Toer Kiern	S. N.	Sand og Ler. Lidt Muld. M. M. Byg J.	4	B. 62 B. 62 L. 314
Tjørne Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 13 $\frac{1}{2}$ B. 12 L. 798
Hulm Agger	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 19 B. 17 $\frac{1}{4}$ L. 160
" "	"	"	1	B. 23 B. 19 $\frac{1}{4}$ L. 330
Egge Tuede	S. N.	Mere Ler end Muld og Sand M. M. Byg J.	1	B. 17 $\frac{1}{4}$ B. 25 $\frac{1}{2}$ L. 506
Engle Schylle	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 17 B. 14 $\frac{1}{2}$ L. 357
Toftte Øye	Ø. V.	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 13 B. 13 L. 58
" "	"	"	1	B. 10 B. 11 L. 175

Bygmarken kaldet Storemarken.

Kaars Agger	Vides ikke	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 22 $\frac{1}{4}$ B. 22 $\frac{1}{4}$ L. 439
Møre Agger	" "	Sand, Ler og Grus. Ond Havre J.	1	B. 19 B. 19 L. 330
Eskils Aas	" "	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 20 $\frac{3}{4}$ B. 21 $\frac{1}{2}$ L. 450

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Herridtzbjerg	Vides ikke	Ler og Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16 B. 16 L. 510
Mørckemoese stumper	" "	"	1	B. 27 B. 27 L. 180
Store Hauglebjerg	" "	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 19 B. 17 L. 807
Hauglebiers Høffde	" "	Sand og lidt Grus. M. M. Havre J.	1	B. 20 ³ / ₄ B. 19 L. 165
Store Hulebecks stumper	" "	"	1	B. 14 ¹ / ₂ B. 13 ¹ / ₂ L. 351
Den 21. Aas	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 24 B. 24 ³ / ₄ L. 372
Reffue Hoffued	" "	Sand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 23 ¹ / ₄ B. 25 L. 342
Kraag Agger	" "	Sand og Ler. God Havre J.	1	B. 14 B. 18 ¹ / ₄ L. 309
" "	" "	"	1	B. 11 ¹ / ₄ B. 14 ¹ / ₂ L. 200
Roestens Agger	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 15 B. 16 ¹ / ₂ L. 580
Sties Agger	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 12 ¹ / ₄ B. 10 ³ / ₄ L. 295
Gryde Aas	" "	"	1	B. 13 B. 14 L. 501

Fælledmarken kaldet Vestermarken.

Koss Agger	S. N.	Ler, Sand og Grus. Ond Bl. Korns J.	1	B. 19 ¹ / ₄ B. 19 ¹ / ₄ L. 230
Lamme Kierne	S. N.	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 15 ³ / ₄ B. 15 ³ / ₄ L. 155
Meld Agger	Ø. V.	Ler og lidt Sand. God Havre J.	1	B. 19 B. 19 ¹ / ₄ L. 270
" "	Ø. V.	Ler, Sand og Grus. M. M. Havre J.	1	B. 17 ¹ / ₄ B. 14 L. 580
Store Erteber	Ø. V.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 21 ³ / ₄ B. 22 ¹ / ₄ L. 150

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Store Erteber	Ø. V.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 18 B. 22 L. 300
" "	"	"	1	B. 15 B. 18 L. 710
Rullesteen	S. N.	"	1	B. 21¼ B. 18¼ L. 329
Wellinge Kaas	Ø. V.	Ler og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 33½ B. 33½ L. 155
Egge Agger	Ø. V.	Ler og Grus. Ond Havre J.	1	B. 20 B. 20 L. 360
Egge Aggers Hoed	Ø. V.	Mere Sand end Ler. M. M. Hav- re J.	1	B. 18¾ B. 18¾ L. 288
Bøybere	S. N.	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 12 B. 12 L. 690
Kat Agger	Ø. V.	Mere Rødsand end Ler. Ikke pløjet i 40 Aar.	1	B. 14½ B. 14½ L. 180
Schiol Aas	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 11¼ B. 12¼ L. 300
Langgagers- hoffued	S. N.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 16½ B. 16 L. 120
Førgetiuffuehoed	S. N.	"	1	B. 21¾ B. 21¾ L. 430
"	"	Sand og Grus. Lidt Ler. Ond Havre J.	1	B. 20¾ B. 19½ L. 560
Lang Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 16¼ B. 17¼ L. 810
Lille Glenisse	Ø. V.	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 24½ B. 24½ L. 221
" "	"	"	1	B. 17¼ B. 18 L. 325
" "	"	"	1	B. 18 B. 21½ L. 127
Hauffnløffbiere	S. N.	Ler og Sand. God Havre J.	1	B. 9 B. 9½ L. 285

Da Herresædet Frøslevgaard blev nedlagt, kom Hovgaard under Godset Juellinge, som i 1750 blev solgt til Grevskabet Bregentved. Gaardens Hartkorn er sandsynligvis blevet ændret i Tiden omkring 1750; thi ved en Beskrivelsesforretning over Turebyholm, Juellinge, Tryggevælde og Alslev Bøndergods, som blev paabegyndt den 18. Okt. 1756 og afsluttet den 18. Marts 1757, ses det, at Hartkornet var forøget til 7 Tdr. 3 Skp.

Niels Nielsen

Karen Larsdatter

⁷/₁₀ Alb. Muligvis staaar denne Hartkornsændring i Forbindelse med Udstykningen af nogle Gaarde, som var nedlagt efter 1688.

I den samme Beskrivelsesforretning faar man desuden et fortrinligt Indblik i Tilstanden paa Hovgaard. Den aarlige Ud-sæd angives til 6 Tdr. Rug, 3 Tdr. Byg, 12 Tdr. Havre og 1 Td. Bælgkorn. I 1756 var der høstet 30 Tdr. Rug, 40 Tdr. Byg, 30 Tdr. Havre, 4 Tdr. Vikker, 5 Skp. Ærter og 17 Læs Hø. I Fortegnelsen over Gaardens Besætning findes 9 Heste, 3 Køer, 2 Stude, 4 Stk. Ungkvæg, 10 Faar, 8 Svin og 4 Gæs. Alt i alt en Gaard, som sikkert fortjente den i Optegnelsen givne Bemærkning: God Tilstand.

Allerede i 1728 kom Gaarden i den nuværende Slægts Besid-

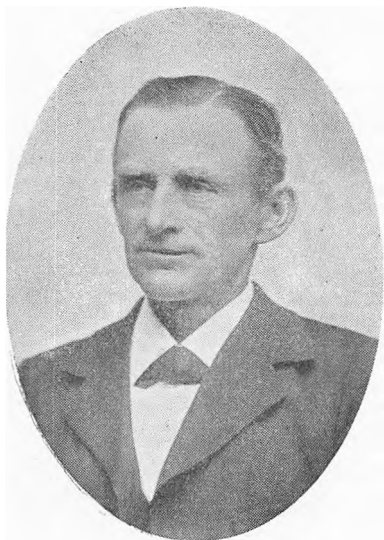
delse, idet der blev udstedt Fæstebrev til Lars Hansen den 20. December s. A.

Han var gift med Anne Jensdatter, med hvem han fik 3 Børn, Rasmus, Mads og Anne. I 1775 oplod Lars Hansen Gaarden til Sønnen Mads Larsen, som fæstede den af Grevskabet Bregentved den 16. Mai 1775. Lars Hansens Kone døde 75 Aar gammel og blev begravet den 11. Febr. 1781. Tre Aar senere døde han selv i en Alder af 87 Aar og begravedes den 18. Juli 1784.

Inden Forældrenes Død havde Sønnen giftet sig — den 26. Jan. 1777 — med Frøslevgaardmanden Peder Jørgensens 26aarige Datter Anne Marie, der i Løbet af 17 Aar fødte sin Mand 11 Børn. Hun døde den 4. Juni 1815, og i Skiftet efter hende faar vi følgende Opgørelse af Hjemmet:

I Stuen. 1 Fyrrebord m. Skuffe, 1 Ege Gaasebænk med 5 Rum, 1 lille Fyrrebænk, 1 lille Hængeskab med Laas og Nøgle, 1 Stueur med Futteral, 3 Hyldefjeller, 8 Sibøtter, 4 Lerkar, 8 Tintallerkener, 2 Malmlysestager, 1 rødmalet Kiste med Laas, 3 Stole, 1 Egesengested med tærnet Omhæng, 1 grønstribet Olmerdugs Overdyne, 1 brunstribet Underdyne, 1 gul- og graastribet Underdyne, 1 hvid Linned Hovedpude, 1 graastribet do., 1 Pr. Blaarlærreds Lagen, 1 grøn- og rødmalet Himmelsengested med blaatrikt Omhæng, 1 rød- og grønstribet Overdyne, 1 hvid Linned Underdyne, 1 graastribet do., 1 blaastribet do., 1 graastribet do., 1 graastribet Hovedpude, 1 do. do., 1 rød- og grønstribet do., 1 grønstribet do., 2 Trækkepuder med Vaar, 1 Pr. Blaarlærreds Lagen, 1 stor Jernbilæggerovn. *I Øverstestuen.* 1 Egebord med Skuffe, 2 smaa Bænke, 1 gl. Fyrrekiste med Laas, 10 Særke, 19 Lin, 2 Pr. Halværmer, 4 Forklæder, 2 blaaternede Tørklæder, 5 Fruentimmer Buller, 1 grøn Nattrøje, 1 grønt Vadmelsskørt, 1 brunt Hvergarntsskørt, 1 grønt Baisskørt, 1 sort Fruentimmerkjole, 1 Hætte, 2 Pr. Vanter, 1 lille Stykke Dynevaar, 2 gl. Haandklæder, 1 Kurv, 2 Pudevaar, 15 Tintallerkener, 1 Himmelsengested med blaaternet Omhæng, 1 grøn- og rødstribet Overdyne, 1 hvid Linned Underdyne, 1 blaastribet do., 1 do. do., 2 hvide Linneds Hovedpuder, 1 Pr. Blaarlærreds Lagen, 2 Trækkepuder, 5½ Par Lagen, 7 Bordduge. *I Kammeret.* 1 gl. Madskab, 1 Træflaske, 2 Lerkrukker, 1 Finlapperkar, 1 Trækasse, 2 Øltønder, 1 Fjerding, 1 Øltragt, 3 Hyldebrædder, 1 Lygte, 1 Kobbertragt, 1 gl. Haspe, 1 Garnvinde, 1 Rottefælde.

I Køkkenet. 1 gl. Køkkenbord, 1 gl. Skab, 1 Hakkebrædt, 1 Flødebøtte, 1 Melkasse, 1 Sibøtte, 1 Ølkande, 2 Ostekar, 1 lille Brædt, 2 Standerfjerdinger, 1 Valkebrog, 4 Lerkrucker, 4 Lerfade, 4 Tallerkener, 4 hvide Stentallerkener, 1 Kobbersi, 1 Kobberskaal, 1 Messingdurkslag, 1 Kobberæbleskivepande, 1 gl. Malmpande, 1 Jernlampe, 1 Jernpande, 1 stor Jerngryde, 1 lille do., 2 Kedelkroge, 1 Ildtang. *I Bryggerset.* 1 Kobberbrygger-

Thomas P. Thomsen

Ane Kirstine Thomsen
f. Nielsen

kedel, 1 mindre Kobberkedel, 1 mindre do., 1 Kobberpote, 1 Messingkedel, 1 do., 1 lille do., 1 stort Kar, 1 Kar med Jernbaand, 1 do., 2 Ørebaljer, 2 Smørkerner, 1 Malkebøtte, 1 Strippe, 1 gl. Spand, 4 gl. Standertønder, 3 Sibøtter, 1 Karbænk, 1 Loftstrappe, 1 Haandkværn, 1 lille Kar, 2 Driftetrug, 3 Sold, 1 Halmselle, 2 gl. Kurve, 1 lille Karstol. *I Karlekammeret.* 1 Standerseng, 1 rød- og grønstribet Overdyne, 1 hvid Linned Underdyne, 1 do. do., 1 do. do., 1 Hovedpude. *I Pigekammeret.* 1 Standerseng, 1 rød- og grønstribet Overdyne, 1 gulstribet Underdyne, 1 gammel do., 1 Hovedpude, 1 Pr. Blaarlærreds Lagen og 1 Træstol.

Besætningen omfattede 1 sorthjelmet Ko, 13 Aar, 1 rødhjelmet Ko, 9 Aar, 1 do. do., 9 Aar, 1 do. do., 6 Aar, 1 sortgrimet

Ko, 6 Aar, 1 sort Tyr, 1½ Aar, 1 sort Kalv, 9 Faar, 1 Væder, 8 Lam, 4 Svin, 4 Grise, 5 Smaagrise, 4 gamle og 14 unge Gæs, 7 Høns og 1 Hane.

Af særlig Interesse maa endvidere nævnes Folkelønnen for Aaret 1815, hvor Sønnen Lars Madsen fik Pengeløn og Klæder til 114 Rdl. 4 Mrk. Det samme Beløb fik Karlen, Lars Sørensen, hvorimod Peder Hansen, der tjente som Dreng, kun fik Klæder for 42 Rdl. 4 Mrk. Gaardens 2 Piger, Anne Jensdatter og Sidse Christensdatter, fik henholdsvis Pengeløn og Klæder til 50 og 30 Rdl.

Den 5. Mai 1822 fulgte Mads Larsen sin Kone i Døden, og Sønnen Lars Madsen blev den 15. Sept. Fæster af Hovgaard. Han var født den 13. Okt. 1791 og havde den 29. Juli 1814 ægtet Anne Jensdatter, hvis Far var Gaardmand Jens Pedersen i Frøslev.

Lars Madsen, der i en ung Alder opnaede at blive Sognefoged, har foruden at være en dygtig og stræbsom Mand sikkert ogsaa været en alvorlig og dybtbænkende Mand, hvem Livets Alvor ramte haardt. I hans Ægteskab fødtes 9 Børn, hvoraf de 7 døde som smaa. Datteren Anne Marie, som i 1839 blev gift med en Gaardmand fra Lyderslev, havde desværre ikke arvet Faderens Karakter, thi faa Aar efter Ægteskabet blev hun separeret fra sin Mand, fordi hun havde indledt et Forhold med en anden. Det var et Slag, som Faderen ikke kunde tage. Han aflivede sig den 16. Nov. 1846, og blev paa Gaarden efterfulgt af Datteren Karen, der var født den 7. Juli 1823, og hendes Mand, Niels Jørgensen, der var født den 5. Sept. 1819 i Højerup. Fæstebrevet blev udstedt den 30. Dec. 1847.

Niels Jørgensens Tid paa Hovgaard blev kun kort, thi han døde allerede i 1854, og hans Enke giftede sig derefter den 7. Marts 1856 med Gaardmand i Frøslev Peder Nielsens Søn, Niels, der var født den 3. Marts 1836. Han blev Fæster af Hovgaard den 20. Sept. 1856 og 15 Aar senere — den 22. Apr. 1871 — købte han Gaarden til Arvefæste for 8.285 Rdl.

Da Niels Nielsen døde den 1. Mai 1920, havde han været Enkemand siden 26. Febr. 1887, men havde allerede i 1907 — ved Skøde af 14. Nov. — overdraget Gaarden til Svigersønnen Thomas P. Thomsen, der var født den 1. Aug. 1849 i Havnelev og gift med Niels Nielsens Datter, Ane Kirstine, der var født

den 15. Mai 1856. De døde begge i 1931, henholdsvis den 16. Juli og den 22. Sept.

Gaarden blev overtaget af Sønnen Niels P. Thomsen den 15. Mai 1920. Niels P. Thomsen, der beklæder Stillingen som Sognefoged, er født 3. Apr. 1895 og blev i 1919 gift med Agnes Madsen, som er født den 21. Okt. 1895.

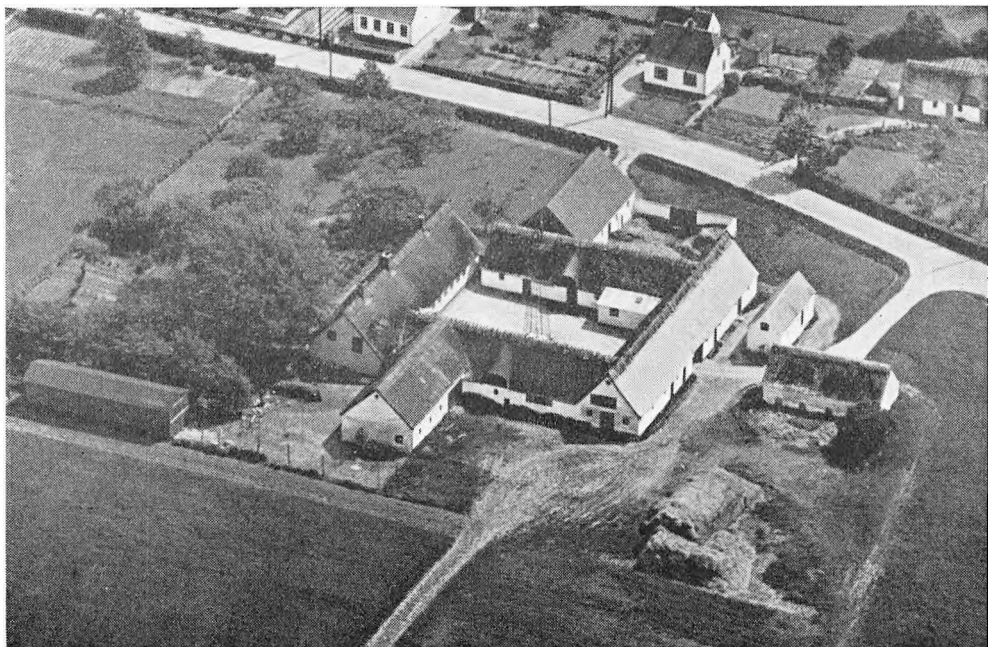

Niels P. Thomsen

Agnes Thomsen
f. Madsen

Hovgaard er en af de faa Gaarde, som undgik Udflytningen. I 1756 havde Gaarden 4 Længer, bestaaende af 43 Fag. Disse gamle Bygninger er forlængst forsvundne og i de nuværende smukke, grundmurede Længer, som blev opført af den foregaaende Ejer, har denne skabt sig et varigt Minde.

Egelund.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

Blandt Bøndergaardene, som i tidligere Tid hørte til Herregaarden Gjorslevs udstrakte Strøgods, var Egelund. Under Svenskekrigen blev den i den Grad hærget af Fjendens Fourageringstropper, at den endnu i 1688 var øde. Markernes Drift var paa daværende Tidspunkt overladt Fæstebonden Oluf Pedersen. Fra Markbogen 1682 har vi følgende Fortegnelse over de til Gaarden hørende Jorder:

Rugmarken kaldet Lillemarken.

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Hoer Agger	Ø. V.	Rødsand med Grus. Ond Hav- re J.	1	B. 8 B. 10 L. 672

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Pihl Agger	S. N.	Muld og Ler. God Byg J.	1	B. 15 B. 15 L. 1224
" "	"	"	1	B. 13 $\frac{1}{4}$ B. 13 $\frac{1}{4}$ L. 1234
Knol Agger	Ø. V.	Sand og Grus. Ringe Havre J.	1	B. 34 B. 34 L. 292
Rut Agger	S. N.	Sand, Grus og lidt Ler. God Havre J.	1	B. 15 B. 15 L. 370
Liden Pihl Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	4	B. 55 $\frac{1}{2}$ B. 55 $\frac{1}{2}$ L. 420
Tjørne Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 14 $\frac{1}{2}$ B. 11 L. 748
Hulm Agger	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Hav- re J.	1	B. 15 $\frac{1}{4}$ B. 15 L. 163
" "	"	"	1	B. 15 B. 15 L. 464
Engle Schylle	S. N.	"	1	B. 17 B. 15 L. 354
Hoffgaardtz Toftt	Ø. V.	Ler og Sand. Ligger sid. M. M. Havre J.	1	B. 25 $\frac{1}{2}$ B. 27 $\frac{1}{2}$ L. 119
Tofttøye	Ø. V.	Mere Sand end Ler. Ligger helt under Vand. Sur Havre J.	1	B. 15 $\frac{1}{2}$ B. 15 L. 85

Bygmarken kaldet Storemarken.

Sandgraffven	Vides ikke	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 30 B. 30 L. 150
Kaarsagre	" "	"	1	B. 18 $\frac{3}{4}$ B. 18 $\frac{3}{4}$ L. 439
"	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld M. M. Byg J.	1	B. 22 $\frac{3}{4}$ B. 22 $\frac{3}{4}$ L. 360
Møre Agre	" "	Sand, Ler og Grus. Ond Hav- re J.	1	B. 19 B. 19 L. 330
Eskils Aas	" "	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 26 $\frac{3}{4}$ B. 15 $\frac{3}{4}$ L. 655
Herridzbierg	" "	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 15 $\frac{3}{4}$ B. 18 $\frac{1}{4}$ L. 510

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Store Haugle Bierg	Vides ikke	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 20¾ B. 19¾ L. 799
Hauglebiergs Hofde	" "	Sand og lidt Grus. M. M. Havre J.	1	B. 23½ B. 23½ L. 165
Store Hulebechs stumper	" "	Sand og lidt Grus. M. M. Havre J.	1	B. 14 B. 11¼ L. 351
Den 21. Aas	" "	Rødsand og Grus. Sid. Ond Havre J.	1	B. 24¾ B. 25¼ L. 372
Lille stumper	" "	"	1	B. 32¼ B. 26¼ L. 281
Kraagagre	" "	Sand og Ler. God Havre J.	1	B. 12¼ B. 15¼ L. 309
"	" "	"	1	B. 10½ B. 13 L. 1200
"	" "	"	1	B. 21 B. 27¾ L. 260
Roesten	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 15 B. 18¼ L. 735
Sties Agger	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 12¼ B. 12 L. 295
Gryde Aas	" "	"	1	B. 14 B. 13 L. 508

Fælledmarken kaldet Vestermarken.

Kaas Agger	S. N.	Ler, Sand og Grus. Ond Blk. J.	1	B. 16½ B. 16½ L. 224
Laure Kier	S. N.	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 12½ B. 12½ L. 185
Meldagger	Ø. V.	Ler, Sand og Grus. M. M. Havre J.	1	B. 15½ B. 14½ L. 585
Rullesteen	S. N.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 21¾ B. 19 L. 329
Wellinge Kaas	Ø. V.	Ler og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 28¾ B. 45 L. 470
Bøybere	S. N.	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 11½ B. 11½ L. 660

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Kattagger	Ø. V.	Mere Rødsand end Ler. Ikke pløjet i 40 Aar	1	B. 30 B. 30 L. 220
"	"	"	1	B. 13½ B. 13½ L. 173
Schioldagre	S. N.	Mere Ler end Sand. God Hav- re J.	1	B. 10¾ B. 11¼ L. 310
Langagger- hoffved	S. N.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 15¾ B. 15½ L. 110
Førgetiugehoed	S. N.	"	1	B. 21½ B. 21½ L. 450
Langagger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 15 B. 15¾ L. 820
Førgetiugehoed	S. N.	Sand, Grus og lidt Ler. Ond Havre J.	1	B. 21¾ B. 21 L. 560
Lille Glenisse	Ø. V.	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 26¼ B. 27 L. 202
" "	"	"	1	B. 23 B. 22 L. 260
Hafnløfbiere	S. N.	Ler og Sand. God Havre J.	1	B. 9¾ B. 10 L. 295

Gaardens Hartkorn blev sat til 6 Tdr. 3 Skp. 2 Fdk. 0 Alb. 2 Pg., men forandredes ved Decision af 13. Jan. 1686 til 5 Tdr. 4 Skp. 3 Fdk. 2 Alb. Det samlede Areal udgjorde 24 Tdr. 5 Skp. 0 Fdk. 0 Alb. 2 Pg.

Hartkornet blev omkring 1750 ændret til 7 Tdr. 3 Fdk. $\frac{7}{10}$ Alb., og samtidig nævnes Søren Porse som Gaardens Fæster.

I 1756 var Gaarden firlænget og bestod af 25 Fag. Søren Porses Besætning omfattede samme Aar 8 Heste, 3 Køer, 2 Stude, 1 Ungkreatur, 6 Faar, 8 Svin og 3 Gæs. Efter en Udsæd paa 5 Tdr. Rug, 8 Tdr. Byg, 12 Tdr. Havre og 1 Td. Bælgkorn havde han avlet 24½ Td. Rug, 24 Tdr. Byg, 15 Tdr. Havre, 3 Tdr. Ærter og 4 Skp. Vikker.

Søren Porse døde ca. 75 Aar gl. i 1762, og ved Fæstebrev af 14. Dec. s. A. fik Ungkarl Peder Sørensen Gaarden. Men faa Maaneder senere blev Peder Sørensen paa Grund af „sit slette Forhold“ sat fra Gaarden, som den 15. Marts 1763 bortfæstedes

til Anders Jensen fra Nyby. I 1778 kom Anders Jensen fra Gaarden, — hvorfor vides ikke —, og Hans Jensen, — en 31aarig Ungkarl fra Nyby —, fik den 3. Juli 1778 udstedt Fæstebrev. Han blev dog ikke mange Aar paa Egelund, thi i 1784 maatte han for Fattigdoms Skyld forlade Gaarden. Hans Efterfølger var Niels Thomasen fra Frøslev, som fik Fæste den 30. Aug. 1784. I en Alder af 42 Aar døde Niels Thomasen og blev begravet den 18. Marts 1801.

Johanne Jensen

Fra Skifteforretningen faar vi at vide, hvorledes Gaarden var møbleret og udstyret i Niels Thomasens Tid. Der var: *I Stuen*. 1 Fyrrebord med Fod og Skuffe, 1 lang Fyrrebænk, 1 do. mindre, 1 Gaasebænk med 2 Rum, 2 gl. Fyrrehylder, 1 blaamalet Fyrretræs Madskab med 4 Rum og 2 Døre, 1 grønmalet Hængeskab med Laas og Nøgle, 1 Messinglysestage, 1 Kobberpande, 1 Krukke, 2 Sibøtter, 1 rødmalet Fyrretræs Madskab med Laas og Nøgle, 1 Jern Bilæggerovn, 3 Træstole, 2 Stole med Lædersæde, 1 lille Glaslygte, 1 Uldsaks, 5 Sibøtter, 11 Lurfade, 1 Peberkværn, 1 Egeseng med Omhæng og Tæppe, 1 rød- og grøntribet Olmerdugs Overdyne, 1 graastribet Linneds Underdyne, 1 gl.

do., 1 rød- og grønstribet Olmerdugs Pude, 1 brunstribet Linneds do., 1 Pr. Blaargarns Lagen, 2 Trækkepuder med Vaar, 1 grønmalet Fyrretræs Himmelsengested med Omhæng og Tæppe, 1 grønstribet Olmerdugs Overdyne, 1 brunstribet Linneds Underdyne, 1 gulstribet Hampe do., 1 brunstribet Linneds Hovedpude, 1 gl. sortstribet Linneds Pude, 1 Pr. Blaargarns Lagen og 2 Trækkepuder med Vaar. *I den anden Stue.* 1 gl. Fyrrekiste, 1 blaa Vadmel skjole, 1 blaa Vadmelstrøje, 1 rød do., 1 grønstribet Hvergarnstrøje, 1 do. Brystdug, 1 gl. do., 1 Pr. gl. Skindbukser, 1 Pr. Lærredsbukser, 1 gl. Hat, 1 gl. hvid Vadmelstrøje, 1 gl. stribet Hue, 1 gl. grøn Vadmelstrøje, 3 nye Hørlærredsskjorter, 2 gl. do., 1 Pr. hvide Uldstrømper, 2 Pr. gl. do., 1 Pr. gl. Støvler, 1 Pr. gl. Sko med Spænder, 1 Fyrrebord med Fod og Skuffe, 1 gl. Fyrrekiste, 1 Pr. ublegede Blaargarns Lagen, 2 Pr. Blaargarns Lagen, 2 Pr. Hørlærreds Lagen og 5 Alen grøn- og rødstribet Hvergarn. *I Kammeret.* 1 lille Fyrrebord med Krydsfod, 1 Flødebøtte, 1 Trækasse, 1 Taburet, 1 Tin Række, 2 Spinderokke, 2 Garnvinder, 1 Finlapperkar med 2 Jernbaand, 1 Fyrrebalje, 2 Øltønder, 1 halv do., 1 Anker, 1 Sibøtte, 1 Standerfjerding, 1 Øltragt, 1 Trælysestage, 3 Lurfade og 1 Krukke. *I Køkkenet.* 1 Kobberbryggerkedel, 1 Messingkedel, 1 Kobberpote, 1 Jerngryde, 1 lille Messingkedel, 1 do. Jerngryde, 1 Kedelkrog, 1 Ildtang, 1 Lampe, 1 Ege Bryggerkar, 1 gl. do., 1 do., 1 Ørebalje, 2 Karstole, 1 Karhylde, 1 Hakkebrædt, 1 Kobberdurkslag, 3 Smøræsker, 1 Ølflaske af Træ, 1 Saltkar, 1 Kerne, 1 gl. Malkebøtte, 1 Spand, 1 Strippe, 1 Kobbersi, 12 Trætallerkener, 1 gl. Tintallerken, 2 Stentallerkener, 1 gl. Sennepskværn, 1 Loftsstige, 1 gl. Standerseng, 1 hvid og graa Vadmeldyde, 1 gl. graastribet Linneds Underdyne, 1 gl. Vadmelspude, 1 lille grønstribet Olmerdugs Hovedpude, 1 hvid Linneds Hovedpude, 1 gl. do. do., 1 graastribet do., 1 Pr. Blaargarns Lagen. *I Karlekammeret.* 2 Standersenge, 1 Pr. Blaargarns Lagen, 1 Haandkværn, 1 Tjæreanker, 1 Standerfjerding, 1 gl. Spade og 1 Haandøkse.

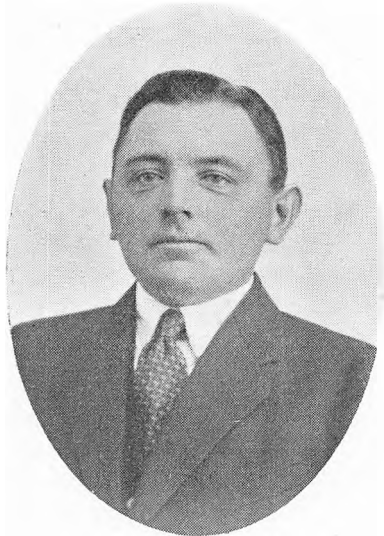
Besætningen omfattede 1 sort Hest, 8 Aar, 1 graaskimlet Hest, 8 Aar, 1 sort Hoppe, 9 Aar, 1 sort do., 6 Aar, 1 sort Hest, 9 Aar, 1 gulskimlet Hoppe, 6 Aar, 1 sortsnuppet Hest, 5 Aar, 1 brunblisset Hest, 10 Aar, 1 sort Plag, 2 Aar, 1 gulskimlet Plag, 2 Aar, 1 hvid Ko, 6 Aar, 1 rødgrimet Ko, 7 Aar, 1 rødhjelmet Ko, 6

Niels Nielsen

Ane Marie Nielsen
f. Larsen

N. P. Nielsen

Augusta Kirstine Nielsen
f. Larsen

Aar, 1 røddraget Ko, 8 Aar, 1 gl. sortgrimet Ko, 1 sortskjoldet Ko, 12 Aar, 1 rødhjelmet Kvie, 2 Aar, 1 sortskjoldet Kvie, 1½ Aar, 1 do. do., 1½ Aar, 11 Faar, 11 Lam, 4 Grise, 3 Ænder, 1 Andrik, 6 Høns og 1 Hane.

Ved Niels Thomasens Død blev Egelund bortfæstet til Peder Pedersen den 20. Nov. 1801. Peder Pedersen, der var Gaardmandssøn fra Frøslev, var den 4. Dec. 1791 blevet gift med Kirsten Hansdatter, hvis Far var Gaardmand Hans Jensen i Bjælkerup. Efter 18 Aars Ægteskab døde Peder Pedersens Kone og blev begravet den 22. Mai 1808. Samme Aar — den 1. Juli — giftede Peder Pedersen sig igen. Hans anden Kone hed Anne Olsdatter og stammede fra Tureby Sogn, hvor Faderen var Væver. Peder Pedersen døde den 19. Dec. 1833, 73½ Aar gl., og 5 Aar senere — den 13. Aug. 1838 — døde hans Enke.

Sønnen Peder Pedersen, som var født den 5. Okt. 1815, fik efter Moderens Død Fæstebrev paa Gaarden — den 20. Sept. 1839. I Indfæstning betaltes 300 Rdl.

Han havde den 30. Juni 1837 ægtet Karen Pedersdatter, der var født 9. Juli 1815 i Lyderslev. Men Ægteskabet har sikkert ikke været det bedste, thi den 28. Marts 1853 skød han sig, og den 22. Juli s. A. giftede Enken sig med Niels Nielsen, der var født den 15. Okt. 1826 i Frøslev.

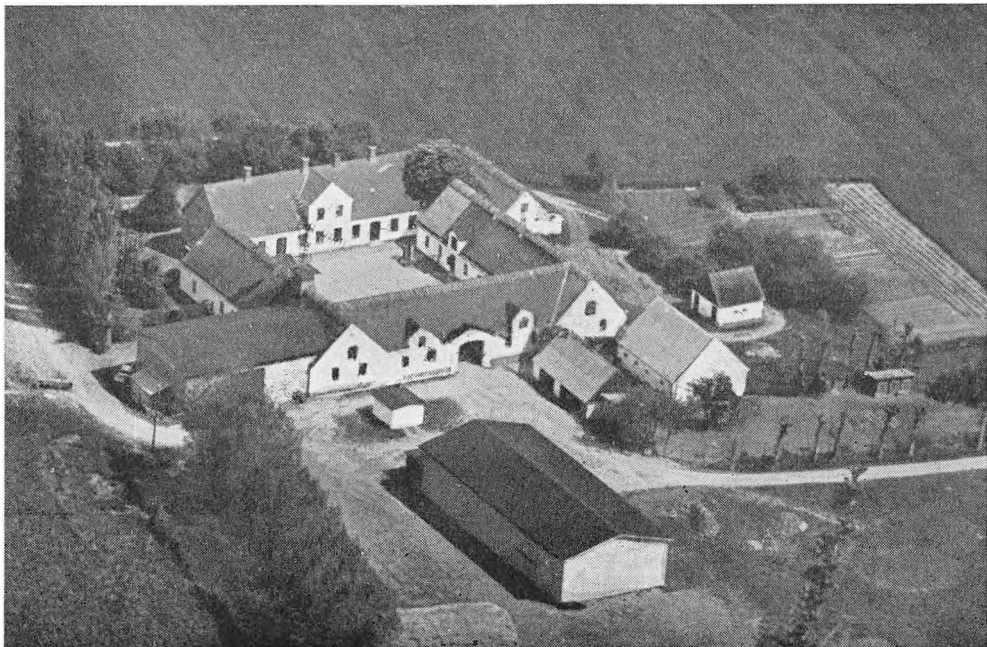
Niels Nielsen fik udstedt Fæstebrev den 24. Okt. 1853 og betalte 500 Rdl. i Indfæstning.

Hans Kone døde den 20. Nov. 1855, og Aaret efter — den 14. Marts — blev Niels Nielsen gift med Johanne Jensen, der var født den 28. Marts 1836 i Barup i Hellested Sogn.

I Ægteskabet var Sønnen, Niels Nielsen, som efter Faderens Død, den 25. Aug. 1883, overtog Egelund. Han var født den 11. Aug. 1859, og hans Kone, Ane Marie Larsen, den 2. Dec. 1862.

De er nu begge døde, han den 3. Jan. 1942, hun den 16. Marts 1927, men Gaarden er stadig i Familiens Besiddelse, idet Sønnen, Niels Peder Nielsen, er Gaardens nuværende Ejer.

Egelund var tidligere Fæstegaard under Bregentved, indtil den i 1871 — den 27. Marts — blev købt til Arvefæste for 8.265 Rdl. Det daværende Areal og Hartkorn er siden blevet formindsket til 53 Tdr. og 7 Tdr.

Overdrevsgaarden.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

Gaarden hørte oprindelig under Frøslevgaard og var i 1680-erne bortfæstet til Rasmus Pedersen, som nævnes i Markbogen fra 1682. Herfra har vi følgende Fortegnelse over Gaardens daværende Jordtilliggende.

Rugmarken kaldet Lillemarken.

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Hoer Agger	Ø. V.	Rødsand med Grus. Ond Havre J.	1	B. 11 B. 15 L. 672
Kierche Schou	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 13½ B. 14 L. 584

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Pihl Agger	S. N.	Muld og Ler. God Byg J.	1	B. 14½ B. 14½ L. 1242
Asp Stumperne	Ø. V.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 35½ B. 47 L. 322
Rutager	S. N.	Sand og Grus. Lidt Ler. M. M. Havre J.	1	B. 17 B. 17 L. 388½
Müllebanchen	S. N.	Muld, Sand og lidt Ler. God Byg J.	3	B. 54 B. 54 L. 347
Toer Kiern	S. N.	Sand, Ler og lidt Muld. M. M. Byg J.	3	B. 51½ B. 51½ L. 684
Tjørne Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 15½ B. 12 L. 761
Hulm Agger	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 19 B. 17 L. 517
Egge Tuede	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 19¾ B. 24¾ L. 551
Engle Schylle	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 17¾ B. 18 L. 255
Tofttøye	S. N.	"	1	B. 17 B. 16 L. 60
"	"	"	1	B. 18 B. 18 L. 50
"	"	"	1	B. 17 B. 17 L. 60
"	"	"	1	B. 30 B. 29 L. 155

Bygmarken kaldet Storemarken.

Gadeagre	Vides ikke	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 18½ B. 18½ L. 60
Kaarsagre	" "	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 21¼ B. 21¼ L. 439
More Agger	" "	Sand, Ler og Grus. Ond Havre J.	1	B. 16½ B. 16½ L. 330
Eschilds Aas	" "	Muld og lidt Sand. God Byg J.	2	B. 38¾ B. 38¾ L. 380

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Herridtzbjerg	Vides ikke	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 14 $\frac{1}{4}$ B. 15 $\frac{3}{4}$ L. 510
Mørche mose stumper	" "	"	1	B. 29 B. 29 L. 390
Store Hauglebierg	" "	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 20 $\frac{1}{4}$ B. 18 $\frac{1}{2}$ L. 797
Hauglebjergs Høffde	" "	Sand og lidt Grus. M. M. Havre J.	1	B. 22 $\frac{1}{2}$ B. 22 $\frac{1}{2}$ L. 165
Store Hulebechs Stumper	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 14 $\frac{1}{2}$ B. 13 L. 351
Den 21. Aas	" "	Rødsand og Grus. Sid. Ond Havre J.	1	B. 26 B. 26 $\frac{1}{4}$ L. 372
Reffue Høffved	" "	"	1	B. 22 B. 19 $\frac{1}{4}$ L. 342
Lille Stumper	" "	"	1	B. 34 B. 26 $\frac{1}{4}$ L. 282
Kraagagre	" "	Sand og Ler. God Havre J.	1	B. 14 B. 17 $\frac{1}{2}$ L. 309
	" "	"	1	B. 14 $\frac{3}{4}$ B. 14 $\frac{1}{2}$ L. 200
Roesten	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16 $\frac{1}{2}$ B. 15 $\frac{3}{4}$ L. 735
Sties Ager	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 12 $\frac{1}{4}$ B. 10 $\frac{3}{4}$ L. 295
Gryde Aas	" "	"	1	B. 14 $\frac{1}{2}$ B. 13 $\frac{3}{4}$ L. 505

Fællede Marken kaldet Vestermarken.

Kaasagger	S. N.	Ler, Sand og Grus. Ond Blk. J.	1	B. 19 B. 19 L. 228
Lame Kierne	S. N.	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 17 B. 17 L. 150
Meldagre	Ø. V.	Ler, Sand og Grus. M. M. Havre J.	1	B. 15 $\frac{3}{4}$ B. 13 L. 580
Store Erteber	Ø. V.	Ler og lidt Sand. God Havre J.	1	B. 45 $\frac{1}{4}$ B. 32 $\frac{1}{2}$ L. 150

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Store Erteber	Ø. V.	Ler og lidt Sand. God Havre J.	1	B. 30 B. 32½ L. 300
" "	"	"	1	B. 27½ B. 30 L. 710
Rullesteen	S. N.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 21¾ B. 21¾ L. 329
Wellinge Kaas	Ø. V.	Ler og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 27½ B. 47 L. 460
Eggeagger	Ø. V.	Ler og Grus. Ond Havre J.	1	B. 22 B. 22 L. 310
Eggeaggershoed	Ø. V.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 21½ B. 21½ L. 288
Bøybere	S. N.	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 14 B. 14 L. 660
Katager	Ø. V.	Mere Rødsand end Ler. Ikke pløjet i 40 Aar	1	B. 17 B. 17 L. 175
Schioldaas	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 13¾ B. 15¾ L. 305
Langagershoed	S. N.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 16 B. 14 L. 120
Førgetiugehoed	S. N.	"	1	B. 21¾ B. 21¾ L. 440
Langagger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 17½ B. 15¾ L. 810
Førgetiugehoed	S. N.	Sand, Grus og lidt Ler. Ond Havre J.	1	B. 21½ B. 19½ L. 560
Lille Glenisse	Ø. V.	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 25½ B. 25¾ L. 221
" "	"	"	1	B. 20½ B. 18¾ L. 301
" "	"	"	1	B. 18¾ B. 21½ L. 112
Hafnløfbiere	S. N.	Ler og Sand. God Havre J.	1	B. 10¾ B. 11½ L. 285

Ifølge Matriklen af 1688 var Agrenes samlede Hartkorn 6 Tdr. 5 Skp., men i Begyndelsen af det attende Aarhundrede ændredes det til 7 Tdr. 3 Fdk. $\frac{7}{10}$ Alb.

Hvor langt den nuværende Slægt kan føres tilbage paa Gaarden, vides ikke. Den første af Slægten, som vi kender, er Peder Jacobsen, som fik Fæstebrev den 7. Sept. 1754. Han kom sand-

Maren Pedersdatter

synligvis til Gaarden ved Giftermaal, da hans Kone, Inger Hansdatter, havde været gift 2 Gange tidligere.

I 1756 var Gaardens Besætning 9 Heste, 4 Køer, 2 Stude, 5 Ungkreaturer, 8 Faar, 10 Svin og 4 Gæs.

Samme Aar havde Peder Jacobsen høstet 25 Traver Rug, 25 Traver Byg, 12 Traver Havre, 4 Skp. Ærter og 2 Tdr. Vikker, efter en Udsæd paa 7 Tdr. Rug, 9 Tdr. Byg, 12 Tdr. Havre og 1 Td. 1 Skp. Blandkorn. Gaarden var firelænget og bestod af 45 Fag.

Den 26. Marts 1785 afstod Peder Jacobsen Gaarden til sin Søn, Jens Pedersen. I Fæstebrevet angives, at Peder Jacobsen afstod Gaarden paa Grund af Alderdom, men da han Aaret efter dør, indføres han i Kirkebogen som 38 Aar gammel. Hvad skal

man saa tro? Sandheden har dog nok været den, at han hverken var gammel eller ung, men lige midt imellem, hvis man dømmer efter Beskrivelsesforretningen i 1756, hvor Peder Jacobsens Alder angives til 26 Aar. Hans Enke døde i 1792 og blev begravet den 2. Juni.

Den nye Fæster, Jens Pedersen blev gift den 10. Juli 1785 med Birthe Pedersdatter. Han døde den 7. Okt. 1803, 45 Aar gammel.

I Skiftet er indført følgende Registreringsforretning: *I Stuen.* 1 Fyrrebord paa Egefod, 1 Fyrrebænk, 1 mindre do., 1 gl. Fyrre-gaasebænk med 2 Rum, 1 do., 1 grønmalet Fyrrehængeskab med Laas og Nøgle, 1 gl. brunmalet Fyrremadskab, 1 Lerkrug, 1 blaamalet Stueur, 1 lille Spejl i rød Ramme, 1 Lerkrus med Tinjaag, 1 do., 1 Tinfad, 14 Tintallerkener, 2 Stentallerkener, 1 rød Fjellestol, 2 Lænestole med Halmsæde, 2 Hyldefjæle, 7 Lurfade, 10 Træsibøtter, 7 Skilderier, 1 Jernbilæggerovn, 1 gl. Egekiste, 1 lille Spejl, 1 gl. Egehimmelsengested med blaaternet Omhæng, 1 rødtribet Olmerdugsoverdyne, 1 blaastribet Linnedsunderdyne, 1 rødtribet Olmerdugshovedpude, 2 do., 1 hvid Linnedshovedpude, 1 Pr. Blaarlærredslagen, 1 hvid Vadmelspude, 2 Trækpuder med Vaar, 1 Fyrresengested med Omhæng, 1 rødtribet Olmerdugsoverdyne, 1 blaastribet Linnedsunderdyne, 1 sorttribet Vadmelsunderdyne, 1 rødtribet Olmerdugshovedpude, 1 rødtribet Linnedshovedpude, 1 sorttribet Vadmels-hovedpude, 2 Blaarlærredslagen, 2 Trækpuder med Vaar. *I Kammeret.* 1 gl. Askebord, 1 stort Fyrreskab, 1 Sibøtte, 1 Lerkrug, 3 Glasflasker, 4 Pund Hør, 1 gl. Fyrrebænk, 1 rødmalet Stol, 1 gl. Fyrrehængeskab, 1 Fyrrebalje, 1 Fjerding, 1 Hyldebrædt, 1 Fyrresengested med blaaternet Omhæng, 1 rødtribet Olmerdugsoverdyne, 1 Hampeunderdyne, 1 do., 1 rødtribet Olmerdugshovedpude, 1 do., 2 gl. Blaargarnslagen, 2 Trækpuder, 1 Fyrrekiste, 1 blaa Klædeskjole, 1 blaa Vadmelsstrøje, 1 stribet Hvergarns Stumptrøje, 1 stribet Brystdug, 1 do. do., 1 gl. Skindpels, 1 Pr. hvide Vadmelsbukser, 1 Pr. Hørlærredsbukser, 1 Pr. hvide Uldstrømper, 1 Pr. do., 2 Hørlærredsskjorter, 2 do. *I Ølkælderen.* 1 Saltolde, 1 gl. Bord, 1 Øltønde, ½ do., 1 Ørebalje, 1 Standertønde, 1 Fyrrebalje, 1 Ølfjerding, 2 Hyldebrædder, 2 Lurfade, 1 Harpe, 1 Spinderok. *I Køkkenet.* 1 Kobberbryggerkedel, 1 Messingkedel, 1 gl. do., 1 mindre do., 1 Messingsi, 1

Jerngryde, 1 mindre do., 1 Jernpande, 1 Kedelkrog, 1 Jernlampe, 1 Kaalkniv, 1 Egekar, 1 do., 1 mindre do., 1 Øltønde, 1 Strippe, 1 Øltragt af Træ, 1 Kærne, 1 Malkebøtte, 4 halve Standertønder, 2 Fyrrebaljer, 3 Standerfjerdinger, 1 Halmkurv, 1 Halmselle, 1 Karstol, 1 Bænk, 1 Haandkværn, 1 Hørbrage, 1 Hegle, 1 Fjellestol, 2 Lerkrukker, 2 Lerfade, 12 Trætallerkener, 1 Strippe, 1

Niels Peder Hansen

Hyldefjæl, 3 Smøræsker, 1 gl. Fyrrebord, 1 Standerseng, 2 Standertønder, 4 Lerkrukker, 4 Lerfade, 3 Sibøtter og 1 Driftetrug. *I Karlekammeret.* 1 Standerseng, 1 sortstribet Vadmelsdyne, 1 hvid Hampeunderdyne, 1 do. do., 1 hvid Hampehovedpude, 1 do. do., 2 Blaargarnslagen.

Besætningen bestod af 1 skimlet Hest, 17 Aar, 1 sort Hest, 18 Aar, 1 sortsnuppet Hest, 7 Aar, 1 rødskimlet Hoppe, 11 Aar, 1 brun Hoppe, 13 Aar, 1 blakket Hest, 9 Aar, 1 brun Hest, 9 Aar, 1 rødskimlet Hoppe, 5 Aar, 1 rødhjelmet Ko, 11 Aar, 1 sorthjelmet Ko, 8 Aar, 1 brun Ko, 8 Aar, 1 sortdraget Ko, 10 Aar, 8 Faar, 1 Væder, 6 Grise, 14 Gæs, 2 Ænder, 1 Andrik, 6 Høns og 1 Hane.

Efter Jens Pedersens Død beholdt Enken Fæstet og forestod Landbruget, indtil hun døde i en Alder af 80 Aar den 6. Aug. 1837.

Sønnen Peder Jensen fik derefter Brev paa Gaarden den 20. Sept. 1839. Han var født den 17. Jan. 1796 og var i 1830 — den 4. Juni — blevet gift med Anne Christophersdatter, der var Gaardmandsdatter fra Frøslev By, hvor hun fødtes den 15. Mai 1812. Hun døde den 25. Sept. 1858 og Peder Jensen den 18. Febr. 1876.

Nogle Aar inden han døde, havde Peder Jensen opladt Gaarden til Svigersønnen, Hans Olsen, som i 1870 — den 17. Okt. — købte Overdrevsgaarden til Arvefæste for 8.345 Rdl.

Hans Olsen stammede fra Lyderslev og var i 1858 — den 15. Dec. — blevet gift med Peder Jensens Datter, Maren, som var født den 20. Mai 1834. Hans Olsen døde den 8. Nov. 1903 og hans Kone den 21. Febr. 1911.

Efter Hans Olsen blev Sønnen Niels Peder Hansen Ejer af Gaarden. Han var født den 2. Nov. 1864 og blev den 11. Nov. 1898 gift med Johanne Rasmussen, der er født den 17. Apr. 1869 i Magleby.

N. P. Hansen døde den 8. Jan. 1942, og hans Enke er den nuværende Ejer af Overdrevsgaarden. I Ægteskabet var der 5 Børn, hvoraf de 4 er hjemme paa Gaarden, hvor de forestaar Landbruget.

Overdrevsgaarden har siden 1870 haft et Jordtilliggende paa 86 Tdr., som er sat i Hartkorn til 8 Tdr. 7 Skp. $\frac{1}{4}$ Alb.

Matr. Nr. 17 b.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

I Aaret 1688 var Gaarden, som hørte under Frøslevgaard, bortfæstet til Oluf Christensen Graver og havde følgende Agre i Byens 3 Vange.

Rugmarken kaldet Lillemarken.

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Hoer Agger	Ø. V.	Mere Ler end	1	B. 20
		Sand. God		B. 20
		Blk. J.		L. 567
Kierche Schou	S. N.	Mere Ler end	1	B. 14½
		Sand. Lidt Muld.		B. 14½
		M. M. Byg J.		L. 587
Asp Agger	S. N.	Mere Ler end	1	B. 10½
		Sand. Lidt Muld.		B. 10½
		God Blk. J.		L. 690

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Rut Agger	S. N.	Sand og Grus. Lidt Ler. God Havre J.	2	B. 41¼ B. 41¼ L. 310
Pihl Agger	S. N.	"	1	B. 17 B. 17 L. 196
Müllebanchen	S. N.	Muld, Sand og lidt Ler. God Byg J.	1	B. 12 B. 12 L. 342
Toer Kiern	S. N.	Sand, Ler og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 13 B. 13 L. 671
" "	"	"	1	B. 26 B. 22 L. 661
" "	"	"	1	B. 21½ B. 21½ L. 520
EGGE Tuede	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 38 B. 36½ L. 102
Engle Schylle	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 30 B. 30 L. 76
Tofttøye	Ø. V.	"	1	B. 19½ B. 19 L. 85
Pihl Agger	S. N.	"	2	B. 30 B. 30 L. 679

Bygmarken kaldet Storemarken.

Kaarsagre	Vides ikke	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 22¾ B. 22¾ L. 115
"	" "	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 23 B. 23 L. 395
Møre Agger	" "	Mere Sand end Ler. Lidt Grus. Ond Havre J.	2	B. 34 B. 34 L. 260
Herridzbiereg	" "	Ler og Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 15 B. 15 L. 570
Sandgrafven	" "	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 13½ B. 13½ L. 172
Mørche mose stumper	" "	Ler og Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 28¼ B. 28¼ L. 140
Mage Aas	" "	Mere Muld end Ler. Lidt Sand. God Byg J.	1	B. 21¾ B. 21¾ L. 500

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Steens Agre	Vides ikke	Mere Sand end Ler. Lidt Muld. Ringe Byg J.	1	B. 11 B. 11 $\frac{3}{4}$ L. 570
Steens Agers Høffuede	" "	Sand og Grus. Sid. Ond Havre J.	1	B. 14 B. 9 L. 100
Store Hulebechs stumper	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 17 $\frac{3}{4}$ B. 19 $\frac{1}{4}$ L. 120
Den 21. Aas	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 33 $\frac{1}{2}$ B. 32 $\frac{3}{4}$ L. 330
" " "	" "	"	1	B. 21 $\frac{3}{4}$ B. 21 $\frac{1}{4}$ L. 330
Reffue Hofvet	" "	Sand og Grus. Ond Havre J.	2	B. 44 B. 56 L. 342
Lille Stumper	" "	"	2	B. 52 $\frac{1}{2}$ B. 50 L. 200
Kraagagre	" "	Sand og Ler. God Havre J.	1	B. 27 $\frac{3}{4}$ B. 27 $\frac{3}{4}$ L. 270
"	" "	"	1	B. 24 $\frac{1}{4}$ B. 24 $\frac{1}{4}$ L. 160
Tingel Røgel	" "	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	2	B. 38 $\frac{1}{4}$ B. 40 $\frac{3}{4}$ L. 210
Roesteen	" "	"	2	B. 38 $\frac{3}{4}$ B. 43 $\frac{1}{2}$ L. 210
Sties Ager	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 26 $\frac{1}{4}$ B. 23 $\frac{1}{2}$ L. 295
" "	" "	"	1	B. 26 $\frac{1}{4}$ B. 23 $\frac{1}{2}$ L. 295
Gryde Aas	" "	"	1	B. 22 $\frac{1}{2}$ B. 22 L. 441
Mage Aas	" "	Mere Muld end Ler. Lidt Sand. God Byg J.	1	B. 12 B. 15 L. 330

Fælledmarken kaldet Vestermarken.

Skougaard	Ø. V.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16 $\frac{1}{2}$ B. 16 $\frac{1}{2}$ L. 666
Stuppe Kier	Ø. V.	Mere Ler end Sand. M. M. Blk. J.	1	B. 33 $\frac{3}{4}$ B. 33 $\frac{3}{4}$ L. 130

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Kaasagre	S. N.	Ler, Sand og Grus. Ond Blk. J.	1	B. 31½ B. 31½ L. 155
Meldagger	Ø. V.	Ler og lidt Sand. God Havre J.	1	B. 22 B. 22 L. 405
Rullesteen	S. N.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	2	B. 26¼ B. 22½ L. 320
Store Erteber	Ø. V.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	2	B. 30 B. 30 L. 700
Wellinge Kaas	Ø. V.	Ler og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 17¾ B. 17¾ L. 440
Eggeagger	Ø. V.	Ler og Grus. Ond Havre J.	2	B. 50½ B. 50½ L. 178
Kalagger	Ø. V.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	2	B. 33 B. 33 L. 188
Schioldaas	S. N.	"	1	B. 33 B. 30 L. 162
Langagershoff	S. N.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 20¾ B. 19¼ L. 160
Førgetiugehoed	S. N.	"	1	B. 18¾ B. 17½ L. 470
Langager	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 16¼ B. 15¼ L. 830
Store Glenisse	Ø. V.	"	1	B. 25 B. 27 L. 175
" "	"	"	1	B. 26½ B. 27½ L. 175
Lille Glenisse	Ø. V.	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 19 B. 18 L. 210
Hafnløfbiere	S. N.	Ler og Sand. God Havre J.	1	B. 11½ B. 10¾ L. 594

Hartkornet blev udregnet til 6 Tdr. 3 Skp. 2 Alb., men ved Udligningen i det attende Aarhundrede ændredes det til 7 Tdr. 3 Fdk. 7/10 Alb.

Den første Fæster, som vi kender i det attende Aarhundrede, er Peder Nielsen. Han kom til Gaarden omkring 1714, hvis man kan regne med Nøjagtigheden af den i 1755 optagne Be-

skrivelsesforretning, hvor det anføres, at Peder Nielsen har beboet Gaarden i 41 Aar.

I 1755 havde Peder Nielsen en Besætning paa 6 Heste, 2 Køer, 1 Stud, 3 Ungkreaturer, 6 Faar, 8 Svin og 3 Gæs. Samme Aar var Høsten 12 Tdr. Rug, 21 Tdr. Byg, 14 Tdr. Havre, 1 Td. Ærter og 1 Skp. Vikker efter en Udsæd paa 5 Tdr. 4 Skp. Rug, 7 Tdr. 4 Skp. Byg, 10 Tdr. Havre og 1 Td. Blandkorn.

Hans Hansen

Ane Kirstine Hansen
f. Jensen

Peder Nielsen døde 83 Aar gammel i 1771 og blev begravet den 14. Marts.

Skiftet efter ham trak i Langdrag, dels fordi der var Børn baade i hans første Ægteskab og i hans andet Ægteskab med Maren Sørensdatte, og dels fordi den ene Søn var Kobbersmed i Roskilde, hvorfra Rejsen til Frøslev var en hel Del besværligere end i Dag.

Det vigtigste er dog, at Registreringen af Boet er bevaret, saa at vi har følgende Fortegnelse over Interiøret: *I Stuen.* 1 Fyrrebord med Egefod, 1 gl. Fyrrebænk, 1 gl. Egekiste uden Laas og Nøgle, 1 gl. Egeskab, 1 gl. Fyrrekiste, 1 do., 1 gl. Ege-

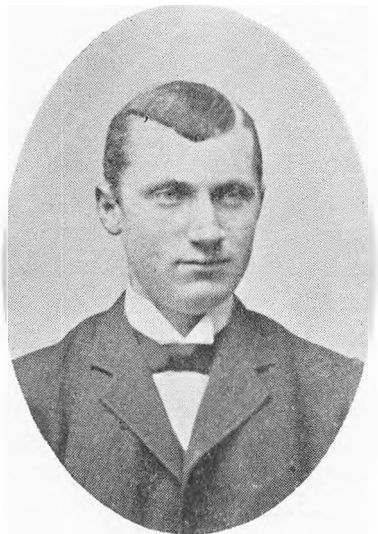
bord, 2 Lænestole, 1 Fyresengested med rød- og blaatærnet Omhæng, 1 rødtribet Olmerdugsoverdyne, 1 do. Underdyne, 1 stribet Linnedsunderdyne, 2 rødtribede Hovedpuder, 1 grøntribet Hovedpude, 1 Pr. Hørlærredslagen, 1 Trækpude med Vaar, 1 gl. Fyresengested med rødbrunt Omhæng, 1 grøntribet Overdyne, 1 stribet Underdyne, 1 do., 2 Hovedpuder, 2 Trækpuder med Vaar, 1 Pr. Blaargarnslagen, 1 Kobberrivejern, 1 Tran-krukke, 1 Lerkrus med Tinlaag, 1 Ølkande af Træ, 2 Øltønder, 2 Træstole, 1 Sibøtte, 1 Kobbertragt, 1 gl. Peberkværn, 3 Lerkrukker, 2 Lerpotter, 3 Lurfade, 9 Trætallerkener, 1 Jerngryde, 1 gl. Manglefjel med Stok, 2 Fyrrehylder og 1 gl. Jernpande. *I Kammeret.* 1 gl. Dejgtrug, 1 Standertønde, $\frac{1}{2}$ do., 1 Øltønde, 2 Malkebøtter, 2 Ølflasker af Træ, 1 Tragt, 3 Sibøtter, 1 Flødebøtte, 1 Madkurv, 1 lille Anker, 3 Lerkrukker, 1 Smørbøtte, 1 Bliktragt, 2 Buteljer, 2 smaa Baljer, 1 Ølkande, 1 Flæskeolde, 1 gl. Bænk, 2 gl. Fyrrehylder, 1 Egebænk, 1 Smørfad, 1 Tjærebimbel, 1 Melsold, 1 Haarsigte, 1 Hegle, 1 gl. Tøndelad, 1 gl. Fyrrebalje, 2 Spinderokke, 1 Haspe og 1 Garnvinde. *I Køkkenet.* 1 Jerngryde, 1 Malmpande, 1 Kobbersi, 1 Lampe, 1 Kobberpote, 3 Lurfade, 1 Ildtang, 1 Kedelkrog, 1 Kobberbryggerkedel, 1 Kobberkedel, 1 Messingkedel, 2 Egekar, 1 Karstol, 1 Træspand, 2 Standerfjerdinger, 1 Kærne med Behør, 1 lille Balje, 1 Drifte-trug, 1 Haandkværn, 1 gl. Egebænk, 2 Standertønder, 1 Korn-sold, 1 Strippe, 1 Sibøtte, 1 Selle, 1 Standersengested, 1 graa-tribet Vadmelsøverdyne, 1 Linnedsunderdyne, 2 sribede Hovedpuder og 1 Pr. Blaargarnslagen. *I Karlekammeret.* 1 Senge-sted, 1 graa-tribet Overdyne, 1 Linnedsunderdyne, 1 Hoved-pude, 1 stribet Hovedpude og 1 Pr. Blaargarnslagen.

Den afdødes Garderobe var ikke omfattende, men vi maa jo ikke glemme, at han var en gammel Mand. Der var 1 gl. graa Kjortel, 1 rød Trøje, 1 hvid Trøje, 1 graa Brystdug, 2 Pr. Blaarlærredsbukser, 2 Pr. hvide Hoser, 3 Hørgarnsskjorter, 3 Blaargarnsskjorter, 1 gl. Kabuds, 1 Hat og 1 Pr. Sko med Spænder.

Besætningen bestod af 1 sort Hoppe, 11 Aar, 1 do. do., 12 Aar, 1 sort Hest, 6 Aar, 1 sortsnuppet Hingst, 4 Aar, 1 sort Hoppe, 4 Aar, 1 brun Hest, 15 Aar, 1 brun Hoppe, 20 Aar, 1 do. do., 3 Aar, 1 Ko, 6 Faar, 5 Lam, 1 Griseso, 10 Ungsvin, 6 Grise, 3 Gæs, 1 Gase, 8 Høns og 1 Hane.

Gaardens Brøstfældighed blev ansat til 24 Rdl., idet Stue-

længen, som var paa 10 Fag, behøvede 2 Egestolper à $3\frac{1}{2}$ Alen, 2 Egeløsholter à $2\frac{1}{2}$ Alen, foruden 1 Tylt Fyrrebræder og 100 Søm til Loftet over Karlekammeret, som var helt raadent. Den søndre Længe var paa 18 Fag og behøvede 6 Egestolper à $3\frac{1}{2}$ Alen, 7 Egeløsholter, 7 Fyrrebjælker, 6 Sparrer, 2 Tylt Lægder og 7 Læs Langhalm. Til Istandsættelse af Døre og Vindskeder blev det nødvendigt at købe 2 Tylt Fyrrebræder og 200 Søm.

Frederik Hansen

Bodil Kirstine Hansen
f. Andersen

Efter Peder Nielsens Død fik Sønnen Lars Pedersen Gaarden. Han blev trolovet 20. Mai 1771 med Kirsten Pedersdatter, som var en Gaardmandsdatter fra Havnelev. Hun døde den 2. Juli 1821, 73 Aar gammel. Lars Pedersen overlevede sin Kone i 7 Aar og opnaede at blive 90 Aar gammel. Han døde den 29. Apr. 1828.

Forinden var Gaarden ved Fæstebrev af 27. Okt. 1809 overdraget Svigersønnen Hans Hansen, som i 1795 — den 13. Dec. — var blevet gift med Lars Pedersens Datter Maren, der var født i Frøslev, hvor hun blev døbt den 20. Juni 1773. De døde med

et halvt Aars Melletrum, hun den 9. Dec. 1836 og han den 19. Mai 1837.

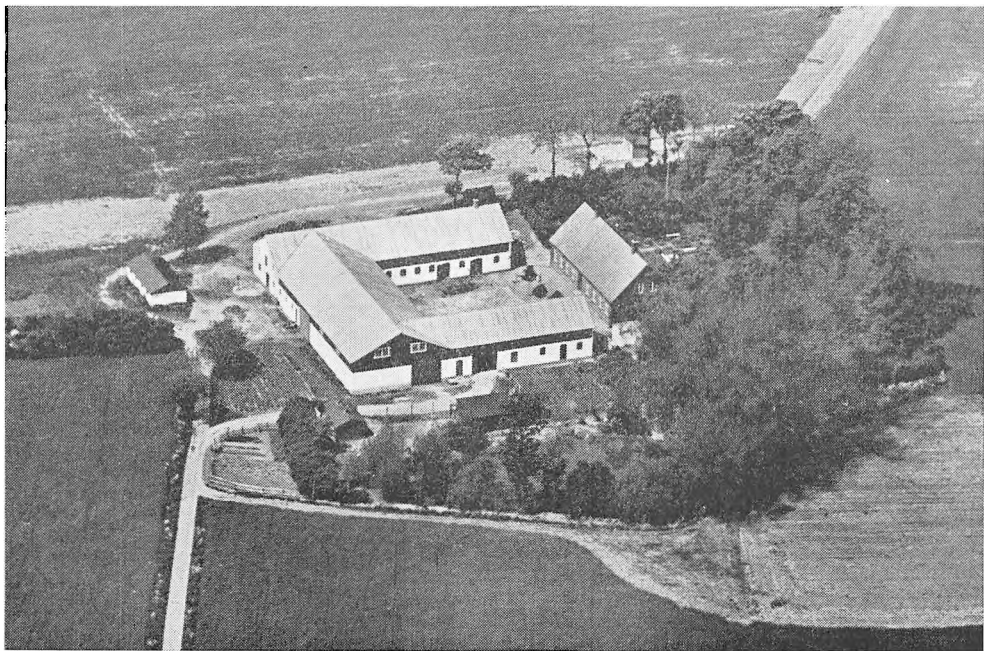
Ved Hans Hansens Død havde Gaarden en Besætning paa 1 sort Hingst, 5 Aar, 1 sort Hest, 6 Aar, 1 do. do., 9 Aar, 1 sort Hoppe, 10 Aar, 1 do. do., 16 Aar, 1 rød Plag, 2 Aar, 1 do. do., 1 Aar, 1 rødt Føl, 1 sort Ko, 10 Aar, 1 sorthjelmet Ko, 12 Aar, 1 do. do., 8 Aar, 1 do. do., 6 Aar, 1 sort Ko, 8 Aar, 1 blakhjelmet Ko, 4 Aar, 1 sort Tyrekalv, 1 sortbroget Kviekalv, 10 Faar, 8 Lam, 1 Væder, 5 Gæs, 1 Gase, 20 Gæslinger, 4 Høns, 1 Hane og 2 Ungsvin.

Lars Hansen, som var Hans Hansens Søn, overtog Gaarden den 31. Dec. 1837. Han var født den 19. Nov. 1806 og var blevet gift den 11. Okt. 1831 med Ane Marie Frederiksdatter, en Datter af Skovfoged i Boelskov, Frederik Hansen. Takket være Svigerfaderens Ansøgning blev Lars Hansens Indfæstning nedsat fra 150 Rdl. til 50 Rdl.

I 1863 blev Gaarden delt, saaledes at Lars Hansens Søn, Hans, fik en Parcel paa 32 Tdr., ansat til 2 Tdr. 5 Skp. Hartkorn. Det er denne Parcel, som har bevirket, at Gaarden i Dag kan medregnes til Byens Slægtsgaarde, da Stamgaarden efter nogle Aars Forløb kom ud af Slægtens Besiddelse.

Hans Hansen var født den 1. Apr. 1836 og hans Kone Ane Kirstine Jensen den 10. Dec. 1837. I 1912 døde Hans Hansen, men forinden var Gaarden blevet overdraget Sønnen, Frederik Hansen, som er Gaardens nuværende Ejer.

Frederik Hansen, som er født den 11. Apr. 1872, blev den 14. Mai 1908 gift med Bodil Kirstine Andersen, der er født den 7. Okt. 1873.

Eriksdal.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

Nordøst for Frøslev By ligger Udflyttergaarden Eriksdal, som i tidligere Tid hørte under Juellinge Gods, indtil den blev købt til Arvefæste den 21. Dec. 1870 for 7.645 Rdl.

Omkring 1660 var Gaarden bortfæstet til Peder Larsen, hvis Efterfølger blev Sønnen Lars Pedersen. I 1678 nævnes Peder Lauridzen som Gaardens Bruger. Han kan muligvis være Søn af Lars (Lauritz) Pedersen, men med Sikkerhed lader det sig ikke bestemme.

At dømme efter Besætningens Størrelse det paagældende Aar har Fæsteren været en velstaaende Mand i Forhold til de øvrige Bymænd, idet Besætningen omfattede 6 Heste, 2 Foler, 5 Køer, 7 Ungnød, 12 Faar og Lam, 4 Svin og 4 Bistader.

Hvor længe Peder Lauritzen havde Gaarden, vides ikke, men Jens Nielsen Jyde, som i 1682 anføres i Markbogen, var uden Tvivl hans Afløser.

Markbogen, der danner Grundlaget for Matriklen af 1688, som igen var en Afløser af den uretfærdige Landgildematrikel fra 1664, giver følgende Oplysning om Gaardens Agre og deres Arealer:

Bygmarken kaldet Storemarken.

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Kierche Schou	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld.	1	B. 16 B. 16 L. 531
Pihl Agger	S. N.	M. M. Byg J. Muld og Ler. God Byg J.	1	B. 18 $\frac{3}{4}$ B. 18 $\frac{3}{4}$ L. 774
Asp Agger	S. N.	Mere Sand end Ler. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16 $\frac{1}{4}$ B. 16 $\frac{1}{4}$ L. 536
Rutager	S. N.	Sand og Grus. Lidt Ler. God Havre J.	1	B. 16 $\frac{1}{2}$ B. 15 $\frac{1}{2}$ L. 419
Liden Pihl Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 14 B. 14 L. 420
Toer Kiern	S. N.	Sand og Ler. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 12 B. 12 L. 660
Tjørne Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 16 B. 16 L. 158
Hulm Agger	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 17 $\frac{3}{4}$ B. 16 $\frac{1}{4}$ L. 600
Baune Aas	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16 B. 17 $\frac{1}{4}$ L. 364
Boe Agger	Ø. V.	"	2	B. 42 B. 42 $\frac{1}{2}$ L. 496
" "	"	"	2	B. 35 $\frac{1}{2}$ B. 38 $\frac{1}{4}$ L. 90
" "	"	"	1	B. 30 $\frac{1}{2}$ B. 20 L. 90
Tofttøye	Ø. V.	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 22 B. 17 L. 229

Bygmarken kaldet Stormarken.

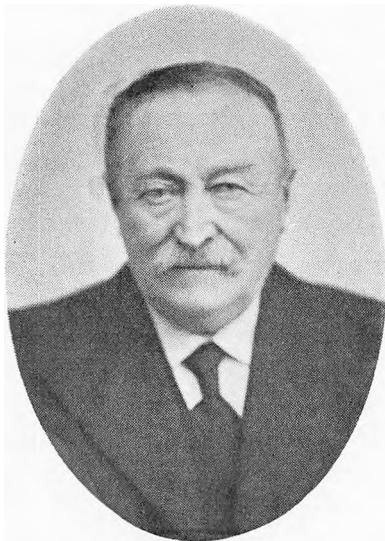
Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Gadeagre	Vides ikke	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	2	B. 50½ B. 50½ L. 145
Sandgrafven	" "	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 14¾ B. 14¾ L. 272
Kaarsagre	" "	Mere Sand end Ler. God Blk. J.	1	B. 20 B. 20 L. 540
Møreager	" "	Sand, Ler og Grus. Ond Havre J.	1	B. 15 B. 15 L. 420
Herridtzbierg	" "	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16¾ B. 15¾ L. 600
Mage Aas	" "	Mere Muld end Ler. Lidt Sand. God Byg J.	1	B. 21¼ B. 23 L. 500
Store Haugle Bierg	" "	"	1	B. 21½ B. 22 L. 967
Steens Agre	" "	Mere Sand end Ler. Lidt Muld. Ringe Byg J.	1	B. 15¾ B. 15 L. 330
Steens Agers Høfuede	" "	Sand og Grus. Ligger sid. Ond Havre J.	1	B. 16¾ B. 16¼ L. 210
Lille Hulebech	" "	Rødsand og Grus. Sid. Ond Havre J.	1	B. 19 B. 21¾ L. 320
Den 21. Aas	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 17¼ B. 17¼ L. 540
Leyede Aas	" "	"	1	B. 15 B. 14 L. 284
" "	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 17½ B. 17¾ L. 470
Reffve Høfved	" "	Sand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 24¾ B. 24¼ L. 160
Lille Stumper	" "	"	1	B. 31¼ B. 31½ L. 318
Kraagagre	" "	Sand og Ler. God Havre J.	1	B. 15¾ B. 15½ L. 240
Kiøbenhafns Agre	" "	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 12½ B. 12½ L. 450
Tingel Røgel	" "	"	1	B. 22¼ B. 16 L. 350

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Roesten	Vides ikke	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 20¼ B. 21¾ L. 630
Sties Ager	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 17 B. 17¾ L. 260
" "	" "	"	1	B. 14 B. 14½ L. 265
Speildet	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 20 B. 17¼ L. 227
Gryde Aas	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 14 B. 13¼ L. 510

Fælledmarken kaldet Vestermarken.

Skougaardz Agre	Ø. V.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 14 B. 17 L. 676
Kaas Agger	S. N.	Sand og Ler. M. M. Havre J.	1	B. 15¼ B. 15¼ L. 150
Meld Ager	Ø. V.	Ler og lidt Sand. God Havre J.	1	B. 14¾ B. 14¾ L. 550
Rullesteen	S. N.	Ler og lidt Muld. God Blk. J.	1	B. 18¼ B. 19¾ L. 570
Store Erteber	Ø. V.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 15½ B. 15½ L. 600
Egge Agger	Ø. V.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 19 B. 21¾ L. 470
Kalagger	Ø. V.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 16½ B. 18 L. 325
Bøyber	S. N.	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 10 B. 10 L. 860
Schioldaass	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 19¼ B. 18¾ L. 325
Langgagers Hofued	S. N.	"	1	B. 17½ B. 17½ L. 360
Førgetiugehoed	S. N.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 19¾ B. 19¾ L. 348
Langagger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 14¾ B. 19½ L. 700

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Førgetiugehoed	S. N.	Sand og Grus. Noget Ler. Ond Havre J.	1	B. 21 B. 21½ L. 674
Lille Glenisse	Ø. V.	Ler og Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 26½ B. 29¾ L. 403
" "	"	"	1	B. 18¾ B. 16¾ L. 168
Hafnløffbiere	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 11 B. 12¾ L. 296

Peter Chr. Jensen

Maren Jensen

Disse Agres samlede Areal udgjorde 28 Tdr. 3 Skp. 2 Fdk. 0 Alb. 2 Pg. I Vangene havde Gaarden 8 Læs Hø og i Overdrevet 5½ Høveders Græsning. Hartkornet blev først udregnet til 7 Tdr. 7 Skp. 0 Fdk. 1 Alb. 1 Pg., men ved Decision af 13. Jan. 1686 nedsat til 6 Tdr. 3 Skp. 3 Fdk. 0 Alb. 3 Pg., for saa til Slut at blive omregnet til 5 Tdr. 1 Skp. 1 Fdk. 2 Alb.

Den første Halvdel af det attende Aarhundrede er ukendt for os med Undtagelse af Hartkornsændringen, hvorved Gaardens Hartkorn blev forhøjet til 7 Tdr. 6 Skp. 1 Fdk. 27/8 Alb.

Omkring 1750 var Eriksdal en trelænget Gaard paa 28 Fag, og den blev i 1753 — den 14. Jan. — bortfæstet til den 47aarige Erik Jespersen, der var gift med Kirsten Knudsdatter. Tre Aar senere angives den aarlige Udsæd til 6 Tdr. Rug, 7 Tdr. Byg, 14 Tdr. Havre og 6 Skp. Bælgkorn. Besætningen omfattede 9 Heste, 1 Ko, 2 Stude, 2 Ungkreaturer, 5 Faar, 10 Svin, 5 Gæs. Erik Jespersen havde samme Aar avlet 25 Tdr. Rug, 21 Tdr. Byg, 15 Tdr. Havre og 14 Læs Hø. Tilstanden paa Gaarden betegnes som lovlig.

89 Aar gammel døde Erik Jespersen og blev begravet den 27. Apr. 1794. Hans Kone overlevede ham i mange Aar, idet hun først døde i 1813 i en Alder af 99 Aar.

Sønnen Jens Eriksen var den 18. Nov. 1781 blevet gift med Gaardmand Rasmus Pedersens Datter Inger. Da Erik Jespersen allerede dengang var en gammel Mand, afstod han Gaarden til Sønnen, som den 31. Dec. 1781 fik Fæstebrev.

Jens Eriksen opnaaede ikke Forældrenes høje Alder. Da han døde den 17. Marts 1815, var han 60 Aar. Men Døden skyldtes ogsaa et Ulykkestilfælde, idet han „døde paa Marken, da han blev vildfarende om Natten“.

I Skiftet efter Jens Eriksen findes følgende Interiørbeskrivelse: *I Stuen.* 1 Langt Fyrrebord med Skuffe, 1 Gaasebænk med 5 Rum, 1 lille Bænk, 1 blaamalet Hængeskab, 4 Træstole, 1 rødmalet Fyrrekiste, 1 blaa Kjole, 1 do. Trøje, 1 do. Trøje, 1 sort Trøje, 1 grøn Brystdug, 1 do. do., 2 Pr. Uldstrømper, 2 Pr. Lærredsbukser, 4 Skjorter, 3 Hyldebrædder, 10 Sibøtter, 1 Jernbilæggerovn, 1 Himmelsengested med blaatrykt Omhæng og Tæppe, 1 gl. rød- og grønstribet Overdyne, 1 blaastribet Linned Underdyne, 1 graa Hampedyne, 1 rød- og grønstribet Hovedpude, 1 blaastribet Hovedpude, 1 Pr. Blaarlærreds Lagen, 1 Trækkepude, 1 Himmelsengested med blaatrykt Omhæng og Tæppe, 1 rød- og grønstribet Overdyne, 1 blaastribet Underdyne, 1 graa Hampedyne, 1 stribet Hovedpude, 1 do. do., 1 Pr. Blaarlærreds Lagen, 1 Trækkepude, 4 Tintallerkener, 1 lille Spejl, 1 Mangletoj. *I Køkkenet.* 1 gl. Bord, 1 Karstol, 1 Karbænk, 1 Karramme, 1 Loftstrappe, 2 Standerfjerdinger, 1 Bænk, 1 Kobberbryggerkedel, 1 lille Kobberkedel, 1 gl. Messingkedel, 1 Jerngryde, 1 do., 1 Ølkande, 1

Krus, 1 Lygte, 1 Kedelkrog, 1 Ildtang, 1 Trefod, 4 Fade, 1 Bøtte, 5 Trætallerkener, 1 lille Finlapperkar, 1 Kerne, 1 Malkebøtte, 1 Flødebøtte, 2 smaa Kar, 2 Øltønder, 2 Halvtønder, 1 Balje, 1 Standerfjerding, 1 Kar, 2 Hyldebrædder, 2 Sibøtter, 1 Krukke, 1 Fad og 2 Tallerkener. *Paa Loftet.* 2 Maltkasser, 1 Kiste, 2 gl. Skrin, 2 smaa Standertønder, 1 Fjerding, 1 lille gl. Skab, 1 Bøtte, 2 Sold, 9 Sække og 3 Leer. *I Karlekammeret.* 1 gl. Standerseng, 1 graastribet Overdyne, 1 Linned Underdyne, 1 do. do., 2 Hovedpuder og 1 Pr. Blaarlærreds Lagen.

Selve Begravelsesudgiften beløb sig til 63 Rdl. 64 Sk., idet Ligkisten kostede 16 Rdl. 4 Mk., 30 Potter Brændevin 20 Rdl., 1 Lispund Tørfisk 8 Rdl., 1 Skp. Boghvedegryn 4 Rdl., foruden Øl, Brød og Smør til 30 Rdl., hvortil kom 15 Rdl. til Præsten og Degnen.

Af Besætningen nævnes 1 blakgrimet Ko, 9 Aar, 1 sortgrimet Ko, 8 Aar, 1 do. do., 7 Aar, 1 do. do., 7 Aar, 1 sort Tyr, 2 Aar, 8 Faar, 1 Væder, 8 Lam, 5 gamle og 7 unge Gæs, 7 Høns, 1 Hane og 5 Grise.

Folkelønnen for Aaret 1815 var 80 Rdl. 64 Sk. i Penge og Klæder til Karlen Peder Jørgensen, 64 Rdl. til Karlen Lars Pedersen, 50 Rdl. til Pigen Inger Jensdatter og det samme til Pigen Anne Jensdatter.

Da Jens Eriksens Enke i en Alder af 64 Aar døde den 8. Apr. 1822, blev Gaarden bortfæstet til Svigersønnen Peder Christiansen den 7. Sept. 1822. Ifølge Fæstebrevet betalte han 200 Rdl. i Indfæstning og skulde i aarlig Landgilde udrede 2 Tdr. Hvede, 4 Tdr. Byg og 2 Tdr. Havre, foruden 1 Lam, 2 Gæs og 4 Høns i Smaaredsel.

Peder Christiansen var født den 25. Aug. 1791 i Frøslev og var blevet gift den 9. Juni 1814 med Jens Eriksens Datter, Ane, der var født den 19. Juli 1793. Peder Christiansen og hans Kone døde med faa Aars Mellemrum, henholdsvis den 14. Aug. 1860 og den 8. Apr. 1853.

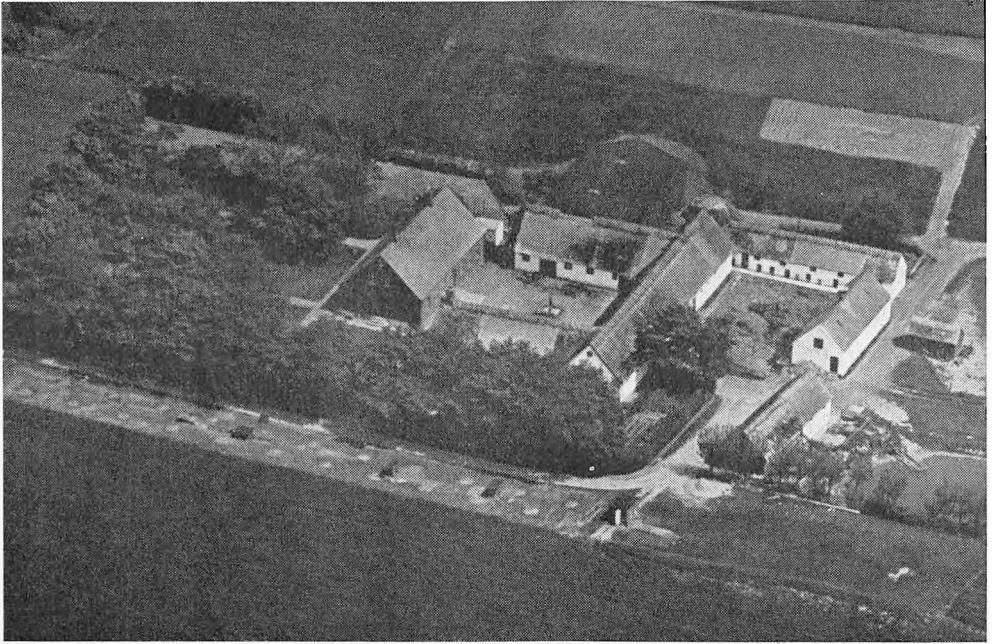
Sønnen Jens Pedersen, som ved Forældrenes Død overtog Gaarden, var født den 7. Okt. 1825 og hans Kone, Kirstine Christiansen, som han havde ægtet den 27. Okt. 1848, var født den 2. Juni 1828 i Frøslev.

Allerede i 1878 — den 30. Juli — døde Jens Pedersen, men Enken, som levede til 1901, førte Gaarden videre, indtil Sønnen,

Peder Christian Jensen, der er født den 21. Apr. 1866, overtog den.

Peder Christian Jensen, som er den nuværende Ejer af Eriksdal, giftede sig den 22. Okt. 1890 med Maren Jensen, der er født den 15. Jan. 1871 i Bjælkerup. Deres ældste Søn, Jens Peder Jensen, er født i 1892 — den 3. Febr. —, og han har i flere Aar været Bestyrer paa Gaarden.

Eriksdals nuværende Areal er 85 Tdr. foruden ca. 4 Tdr. Land, som hører til Skelhuset, der i Slutningen af 1880erne blev købt til Gaarden. Hartkornet er 8 Tdr. 4 Skp. 2 Fdk. $\frac{1}{4}$ Alb.

Thinghøj.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

Gaarden hørte oprindeligt til Gjorslev, men kom i Begyndelsen af det attende Aarhundrede under Herresædet Juellinge. I 1664 hed Fæsteren Søren Mogensen. Han blev afløst af Jens Lauridsen Smed, som nævnes i Markbogen fra 1682. Fra Markbogen har vi desuden følgende Fortegnelse over Gaardens Andel i de forskellige Vange:

Rugmarken kaldet Lillemarken.

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Kierche Schou	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 14 B. 14 L. 933

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Rutagger	S. N.	Sand og Grus. Lidt Ler. God Havre J.	1	B. 14 B. 14 L. 989
Pihl Agger	S. N.	"	1	B. 17 B. 17 L. 776
Myllebanchen	S. N.	Muld, Sand og lidt Ler. God Byg J.	1	B. 17½ B. 17½ L. 340
Toer Kiern	S. N.	Sand, Ler og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 12 B. 14½ L. 1064
Tjørne Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 13 B. 13 L. 797
Hulm Agger	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 18¼ B. 16 L. 368
Nørre Haffue	S. N.	"	1	B. 72 B. 68 L. 300
Engle Schylle	S. N.	"	1	B. 20¼ B. 17¼ L. 325
Baune Aas	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16¾ B. 16 L. 111
Tofttøye	Ø. V.	Mere Sand end Ler. Under Vand. Sur Havre J.	1	B. 25½ B. 22½ L. 92
"	"	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 31 B. 17½ L. 217

Bygmarken kaldet Storemarken.

Kaarsagre	Vides ikke	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 19¾ B. 19¾ L. 860
Møre Agre	" "	Mere Sand end Ler. Lidt Grus. Ond Havre J.	1	B. 13½ B. 15¼ L. 450
Herridzbierg	" "	Ler og Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 15¾ B. 11 L. 720
Mørcke mose stumper	" "	"	1	B. 25 B. 25 L. 240
Mage Aas	" "	Mere Muld end Ler. Lidt Sand. God Byg J.	1	B. 19 B. 29 L. 800
Lille Haugle- bierre	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 20½ B. 17¼ L. 496

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Store Haugle- bierge	Vides ikke	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 21½ B. 20½ L. 769
Store Hulebechs- stumper	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 16 B. 14½ L. 336
Den 21. Aas	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 26¾ B. 24½ L. 372
Reffue Hoffved	" "	Sand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 22¾ B. 22¼ L. 210
Kraagagre	" "	Sand og Ler. God Havre J.	1	B. 27½ B. 31 L. 240
"	" "	"	1	B. 17¼ B. 17¼ L. 180
Tingel Røgel	" "	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 22½ B. 17 L. 285
Roesten	" "	"	1	B. 19¼ B. 18¼ L. 570
Sties Ager	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 12¾ B. 14¾ L. 265
" "	" "	"	1	B. 11½ B. 15 L. 554
Speildet	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 15½ B. 14¾ L. 229
Gryde Aas	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 12¼ B. 14½ L. 501
Den 21. Aas	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 27¼ B. 38 L. 333

Fælledmarken kaldet Storemarken.

Toftte Aas	Ø. V.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	4	B. 63¼ B. 63¼ L. 249
Skougaard	Ø. V.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 18 B. 18 L. 509
Kaasagger	S. N.	Sand og Ler. M. M. Havre J.	1	B. 19 B. 19 L. 343
Meldagre	Ø. V.	Ler og lidt Sand. God Havre J.	1	B. 15½ B. 29 L. 505

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Rullesteen	S. N.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 21½ B. 21½ L. 500
Store Erteber	Ø. V.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 15 B. 15 L. 613
" "	"	Sand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 16 B. 16 L. 320
Eggeagger	Ø. V.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 24 B. 25¼ L. 495
Eggeaggershoed	Ø. V.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 26 B. 26 L. 110
Kalagger	Ø. V.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 14¾ B. 14¾ L. 200
Bøybere	S. N.	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 12¾ B. 12¾ L. 733
Katagger	Ø. V.	Mere Rødsand end Ler. Ikke pløjet i 40 Aar	1	B. 14¾ B. 14¾ L. 290
Schioldaas	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 15 B. 18 L. 220
Langaggers- hoed	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16 B. 16 L. 290
"	"	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 15¼ B. 16½ L. 144
Førgetiugehoed	S. N.	"	1	B. 20¾ B. 21¾ L. 455
Langagger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 16½ B. 20¾ L. 650
Førgetiugehoed	S. N.	Sand og Grus. Lidt Ler. Ond Havre J.	1	B. 22¾ B. 22½ L. 490
Store Glenisse	Ø. V.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 26¼ B. 26¼ L. 175
Lille Glenisse	Ø. V.	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16 B. 15 L. 364
" "	"	"	1	B. 15 B. 16 L. 152
Haffnløfbiere	S. N.	Ler og Sand. God Havre J.	1	B. 11¼ B. 11¼ L. 642

Disse Agres samlede Hartkorn blev først sat til 7 Tdr. 7 Skp. 2 Fdk. 1 Alb. 1 Pg., men ved Decisionen af 13. Jan. 1686 ændredes det til 6 Tdr. 6 Skp. 2 Fdk. 1 Alb.

Efter Matrikuleringen i 1688 kommer der en Aarrække, hvor Kendskabet til Gaardens Historie er meget ringe. Dog ved vi, at Gaardfæsteren i 1730'erne hed Rasmus Laursen. Hans Kone, Inger Pedersdatter, døde i 1738, og Skifteforretningen, som blev

Peder Poulsen

afholdt den 15. Aug., viser os et fattigt Hjem, hvis Aktiver var: 1 gl. Fyrrebord, 1 gl. Fyrrebænk, 1 gl. Fyrrekiste, 1 gl. Fyrresengested med 1 graa Vadmelsdyne, 1 graastribet Vadmelsdyne og 1 Pr. Blaarlærredslagen, desuden 1 Sengested, som rummede 1 graastribet Dyne og 1 gl. Dyne, 1 gl. Skab, 1 gl. Stol, 1 gl. Messingkedel, 1 halv Øltønde, 1 Standerfjerding, 2 smaa Baljer, 1 Trævogn, 1 gl. do., 1 Pr. Høsthaver, 1 Plov med Behør og 1 Harve. Til Boets øvrige Aktiver hørte Besætningen, der bestod af 2 sorte Hopper, 2 smaa sorte Heste, 1 sortbroget Hest, 1 brun Hest, 1 sort Hest, 1 sort Hoppe, 1 Føl, 3 Køer, 2 Kvier, 1 Studling, 2 Kalve og 2 Grise.

Boets samlede Indtægt beløb sig kun til 71 Rdl., hvorimod Boets Gæld var paa 298 Rdl. Det har sikkert ikke været uden Grund, at Rasmus Laursen i 1740 blev sat fra Gaarden formedelst Udygtighed.

Den følgende Fæster, Søren Andreasen, som kom til Gaarden den 1. Mai 1740, maatte allerede efter 2½ Aars Forløb forlade den af samme Grund. Den 3. Jan. 1743 blev Gaarden bortfæstet

Jens Jensen

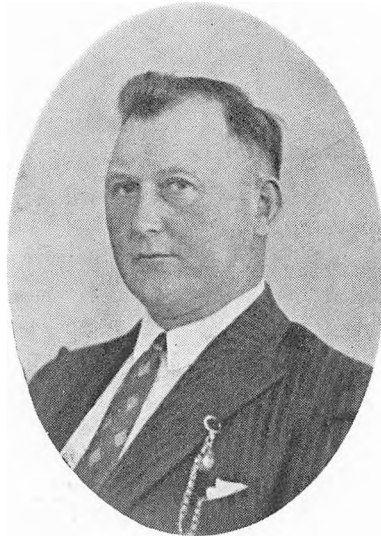
Karen M. Jensen
f. Poulsen

til Hans Hansen Boringholm. Hans Tid paa Thinghøj var ogsaa kortvarig, takket være Fattigdommen, som var Fæstebondens tungeste Byrde. Eftermanden, Søren Mathiesen fra Jørslev, var hurtig i Vendingen. Han fik Fæste den 27. Apr. 1747, men inden der var gaaet 1 Aar, blev han sat ud, fordi han havde misrøgtet Gaarden.

Den næste Fæster, Borch Andersen, kom fra Totterup, efter at han havde faaet Brev paa Thinghøj den 17. Apr. 1748. Da der i 1756 blev afholdt Synsforretning over Frøslev Bys Gaarde, var Borch Andersen blandt de faa Gaardmænd, hvis Landbrug opnaaede Betegnelsen: God. Han havde paa daværende Tids-

punkt en Bæsætning paa 7 Heste, 1 Ko, 2 Stude, 6 Faar, 16 Svin og 3 Gæs. Samme Aar var der høstet 24½ Trave Rug, 24 Traver Byg og 24 Traver Havre efter en Udsæd paa 6 Tdr. Rug, 7 Tdr. Byg og 12 Tdr. Havre. Gaarden var trelænget med 30 Fag.

I 1762 døde Borcher Andersen i en Alder af 74 Aar, og hans 78aarige Enke, Anne Knudsdatter, frasagde sig Fæstet, som den 2. Dec. s. A. blev overdraget Christen Nielsen fra Værløse. Efter

Carl J. Peitersen

37 Aars Forløb fratraadte Christen Nielsen sit Fæste, — formentlig grundet paa Alderdom.

Den 27. Aug. 1799 blev der udstedt Fæstebrev til Poul Pedersen fra Tureby, som var den første Bruger fra den nuværende Slægt.

Poul Pedersen havde giftet sig den 13. Okt. 1793 med Anne Larsdatter, som døde den 8. Sept. 1831, 64 Aar gl. I Skiftet har vi følgende Fortegnelse over Gaardens Interiør: *I Stuen*. 1 Fyrebord, 1 Gaasebænk, 1 do., 1 Hængeskab, 8 Tintallerkener, 1 Stueur, 4 Træstole, 1 Rok, 1 Garnvinde, 1 Haspe, 1 Bilæggerovn, 2 Hyldebrædder, 30 Sibøtter, 2 Malmlysestager, 2 Messinglysestager, 1 Strygejern, 1 Malmmorter, 1 brunmalet Madskab, 1

rødmalet Egekiste med den afdødes Gangklæder, 1 Bismer, 1 gl. Spejl. *I Øverstestuen.* 1 Sengested med Omhæng, 1 blaaternet Linneds Underdyne, 1 Pr. Lagen, 1 gulstribet Linneds Dyne, 1 graa Vadmeldsdyne, 3 Hovedpuder, 2 Trækpuder, 1 Sengested med Omhæng, 1 rødtribet Overdyne, 1 Pr. Lagen, 1 hvid og brun Underdyne, 1 blaastribet Underdyne, 3 Haandklæder, 1 Hovedpude, 1 do., 1 gl. Gevær, 1 Fyrresengested med Omhæng, 1 rødtribet Overdyne, 1 Pr. Skættefaldslagen, 1 blaastribet Underdyne, 1 do. do., 3 forskellige Hovedpuder, 1 Fyrrebord, 2 Tinfade, 4 Tintallerkener, 1 Tavelet, 1 Fyrrekiste, 5 Pr. Blaarlærredsslagen, 1 Pr. Hørlærredsslagen, 1 Fyrrebord, 4 Træstole, 1 rødmalet Bord, 1 Bænk, 1 Sildetønde, 2 Fjerdinger, 2 Smørbotter, 1 Trag. *I Køkkenet.* 1 Ildtang, 1 Trefod, 1 Lampe, 1 Saltkar, 1 Bryggerkedel, 1 Kobberkedel, 1 Messingkedel, 1 Kobberpote, 1 Æbleskivepande, 1 Dørslag, 1 Si, 4 Jerngryder, 1 Saltolle, 4 Bryggekar, 1 Ørebalje, 1 Kerne, 1 Ølfjerding, 3 Ølflasker, 2 Sold, 1 Hakkebrædt, 1 Kaalkniv, 1 Karramme med Lertøj, 1 Vask, 1 Køkkenbord, 2 Vandspande, 1 Malkebøtte og 1 Jernspand. *I Karlekammeret.* 2 Standersenge, 1 rødtribet Overdyne, 1 Pr. Lagen, 1 Linneds Underdyne, 2 Hovedpuder, 1 sorttribet Overdyne, 1 Pr. Lagen, 2 Linneds Underdyner, 3 Hovedpuder.

Hertil kom Besætningen: 1 brun Hest, 9 Aar, 1 brun Hoppe, 10 Aar, 1 brun Hest, 18 Aar, 1 rødblisset Hoppe, 14 Aar, 1 do. do., 8 Aar, 1 rød Hoppe med Fol, 13 Aar, 1 rød Hoppe, 3 Aar, 1 do. do., 5 Aar, 1 skimlet Hoppe, 4 Aar, 1 rød Ko, 13 Aar, 1 røddraget Ko, 10 Aar, 1 do. do., 9 Aar, 1 sort Ko, 7 Aar, 1 do. do., 6 Aar, 1 røddraget Ko, 6 Aar, 1 rød Ko, 3 Aar, 1 røddraget Ko, 3 Aar, 1 rød Ko, 3 Aar, 2 Mælkekalve, 18 Faar, 3 Ungsvin, 27 Gæs, 7 Høns og 1 Hane.

Poul Pedersen døde den 26. Nov. 1838, 69 Aar gl. Sønnen Lars Poulsen, som var født i Tureby den 29. Sept. 1795, fik forinden Fæstebrev paa Gaarden den 7. Aug. 1838.

Han var blevet gift den 7. Nov. 1834 med Anne Margrethe Pedersdatter, som var født den 30. Juni 1812 i Frøslev. Efter Mandens Død den 12. Marts 1856 drev hun Landbruget videre og købte den 30. Apr. 1870 Thinghøj til Arvefæste for 7.865 Rdl. Selv døde hun den 1. Febr. 1888.

Forinden var Gaarden blevet overdraget til Sønnen Peder Poulsen. Han var født den 26. Mai 1835, og hans Kone, Kirsten Nielsen, den 1. Febr. 1838.

I deres Ægteskab var Datteren, Karen Margrethe. Hun var født den 29. Nov. 1862 og blev som ung gift med Jens Jensen, der var Gaardmandssøn fra Frøslev, hvor han fødtes den 8. Sept. 1859.

I 1932 døde Jens Jensen, men allerede i 1921 blev Gaarden tilskødet Svigersønnen Carl Julius Peitersen.

Gaardejer Peitersen, som er født den 23. Dec. 1892 i Lillehedinge, blev i 1921 — den 9. Juli — gift med Jens Jensens Datter, Emma Bertha Kirstine, der er født paa Thinghøj den 4. Nov. 1895.

Gaardens Navn er opstaaet efter Udskiftningen paa Grund af en Høj paa Marken, hvor Sagnet fortæller, at Herredstinget i længst forsvunden Tid blev holdt. Gaardens nuværende Hartkorn er 5 Tdr. 6 Skp. 2¼ Alb. og Arealet er 60 Tdr.

Matr. Nr. 24 a.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

Gaarden hørte oprindeligt under Frøslevgaard og var i 1664 bortfæstet til Ove Christensen. Han blev efterfulgt af Niels Pedersen Rimmer, hvis Besætning i 1678 kun omfattede 3 Heste, 2 Køer og 6 Faar. I 1682 opmaalttes Markerne i den saakaldte Markbog, hvorfra følgende Fortegnelse over Agrene i de 3 Vange er hentet.

Rugmarken kaldet Lillemarken.

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Hoer Agger	Ø. V.	Rødsand med Grus. Ond Havre J.	1	B. 16¾ B. 16¾ L. 579
" "	"	"	1	B. 18¾ B. 18¾ L. 556

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Asp Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. God Blk. J.	2½	B. 33 B. 33 L. 240
Rut Agger	S. N.	Sand og Grus. Lidt Ler. God Havre J.	1	B. 24 B. 18 L. 414
" "	"	"	1	B. 18 B. 20 L. 315
Toer Kiern	S. N.	Sand og Ler. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 19 B. 22½ L. 663
Tjørne Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 12 B. 12 L. 820
Egge Tuede	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 19¼ B. 15¾ L. 601½

Bygmarken kaldet Storemarken.

Sandgrafven	Vides ikke	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 13½ B. 13½ L. 272
"	" "	"	1	B. 11¾ B. 11¾ L. 272
Møre Agger	" "	Mere Sand end Ler. Lidt Grus. Ond Havre J.	1	B. 17½ B. 17½ L. 345
" "	" "	"	1	B. 13½ B. 15 L. 500
" "	" "	"	1	B. 15¼ B. 15¼ L. 224
Herridzbiereg	" "	Ler og Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 14½ B. 15 L. 570
Tue Kierne	" "	"	1	B. 24 B. 24 L. 180
Mage Aas	" "	Mere Muld end Ler. Lidt Sand. God Byg J.	1	B. 23 B. 20 L. 765
Steens Agres Høfde	" "	Sand og Grus. Sid. Ond Havre J.	2	B. 29½ B. 30½ L. 100
Steens Agre	" "	Mere Sand end Ler. Lidt Muld. Ringe Byg J.	2	B. 32 B. 33 L. 450
Store Hulebech Stumper	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	2	B. 46½ B. 36 L. 252

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Ager	Maalt i Alen
Kraagagre	Vides ikke	Sand og Ler. God Havre J.	1	B. 13½ B. 14½ L. 320
Tingel Røgel	" "	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 19 B. 16½ L. 205
Roesten	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 16¾ B. 15½ L. 525
Sties Ager	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 15¾ B. 15¾ L. 295
Speildet	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 10 B. 19½ L. 372
Gryde Aas	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 11½ B. 12 L. 490

Fællede marker kaldet Vestermarken.

Toftte Aas	Ø. V.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 17½ B. 22 L. 522½
Kaasagger	S. N.	Sand og Ler. M. M. Havre J.	1	B. 18¾ B. 18¾ L. 345
Meldagger	Ø. V.	Ler og lidt Sand. God Havre J.	1	B. 14 B. 15½ L. 576
Rullesteen	S. N.	Ler og lidt Muld. God Blk. J.	1	B. 16 B. 17¼ L. 560
"	"	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 19¾ B. 18 L. 745
Wellinge Kaas	Ø. V.	Ler og Sand. God Havre J.	1	B. 11 B. 11 L. 210
Eggeagger	Ø. V.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 21 B. 22 L. 386
Eggeaggershoed	Ø. V.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 20 B. 20 L. 130
"	"	"	1	B. 21½ B. 21½ L. 112
Kalagger	Ø. V.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	2	B. 25 B. 25 L. 519
"	"	"	1	B. 16 B. 15½ L. 390

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Bøybere	S. N.	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 13 B. 13 L. 570
"	"	"	1	B. 13 B. 13 L. 712
Langagers- hofved	S. N.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 14 B. 14 L. 150
Langager	S. N.	Mere Ler end Sand. God Byg J.	1	B. 14 ¹ / ₂ B. 14 L. 1000
"	"	"	1	B. 19 B. 18 ¹ / ₂ L. 560

Gaardens Hartkorn, som i Landgildematriklen af 1664 er ansat til 8 Tdr. 5 Skp., blev først udregnet til 5 Tdr. 4 Skp. 3 Fdk. 0 Alb. 1 Pg., men ved Decission af 13. Jan. 1686 ændret til 4 Tdr. 7 Skp. 2 Fdk. 1 Alb. 3 Pg. Allerede i Begyndelsen af det attende Aarhundrede blev der i Frøslev By foretaget en Hartkornsudligning, hvorved Gaarden Matr. Nr. 24 a fik 7 Tdr. 3 Fdk. ⁷/₁₀ Alb. Hartkorn.

Omkring 1750 var Gaarden bortfæstet til Ole Christensen, som var gift med Anne Mogensdatter. I 1756 havde han en Besætning paa 8 Heste, 2 Køer, 3 Ungkreaturer, 6 Faar, 6 Svin og 4 Gæs. Hans Avl var samme Aar 21 Traver Rug, 24 Traver Byg, 15 Traver Havre, 2 Tdr. Ærter og 4 Skp. Vikker efter en Udsæd paa 6 Tdr. Rug, 8 Tdr. Byg, 12 Tdr. Havre og 1 Td. Bælgkorn. Gaarden havde 3 Længer med 26 Fag.

I 1762 fratraadte Ole Christensen paa Grund af Alderdom, — han var dengang 68 Aar og hans Kone 60 Aar —, og den 15. Marts blev Ungkarl Ole Davidsen Fæster.

I sit Ægteskab fik han 9 Børn, som alle døde i Aarene 1764 —1778. De fleste af Børnene levede kun nogle faa Dage og den ældste var en Dreng paa 6¹/₂ Aar. Sandsynligvis har de mange Fødsler ødelagt hans Kones Helbred, i hvert Fald døde hun i 1774 kun 44 Aar gammel. Seks Aar senere maatte Ole Davidsen forlade Gaarden, fordi han ikke kunde udrede sine Restancer.

Den følgende Fæster var Christian Pedersen, med hvem den nuværende Ejerslægt kom til Gaarden. Hans Fæstebrev blev

udstedt den 31. Dec. 1780. Samme Aar — den 26. Nov. — var han blevet gift med Kirsten Pedersdatter.

Christian Pedersen døde den 9. Marts 1809 i en Alder af 55 Aar, og fra Skiftet, som afholdtes den 4. Apr. s. A., har vi følgende Fortegnelse over det solide Indbo.

I Stuen. 1 Fyrrebord, 1 Gaasebænk med 5 Rum, 1 lille Egebænk, 1 Fyrreskab, 1 Panelramme, 15 Stentallerkener, 2 Hyldebrædder, 6 Sibøtter, 3 Lurfade, 3 Fyrrestole, 1 do. med Halm-sæde, 1 Jernbilæggerovn, 1 Stueur, 1 lille Stenkrus, 1 Egesengsted med Omhæng, 1 grøn- og rødtribet Olmerdugs Overdyne, 1 graastribet Linneds Underdyne, 1 gl. rødtribet Olmerdugs Underdyne, 1 graastribet Linneds Underdyne, 1 sorttribet Hovedpude, 1 rødtribet Hovedpude, 1 Pr. Blaarlærreds Lagen, 2 Trækkepuder, 1 Fyrresengested med Omhæng, 1 sorttribet Olmerdugs Overdyne, 1 hvid Linneds Underdyne, 1 do. do., 1 do. Hovedpude, 1 rødtribet Linneds Hovedpude, 1 Pr. Blaarlærreds Lagen. *I Øverstestuen.* 1 Fyrrekiste med Laas og Nøgle, 1 Kabuds, 1 Hat, 1 gl. blaa Trøje, 1 grøntribet Brystdug, 1 Pr. hvide Vadmelbukser, 1 gl. Rejsekjole, 1 Pr. Støvler, 1 blaa Vadmelkjole, 1 rød Trøje, 1 blaastrøbet Undertrøje, 1 Pr. Uldstrømper, 2 Pr. Lærredsbukser, 4 gl. Hørlærredsskjorter, 2 Blaarlærredsskjorter, 1 Fyrresengested med Omhæng, 1 sorttribet Olmerdugs Overdyne, 1 blaastrøbet Linneds Underdyne, 1 bruntribet Hovedpude, 1 Pr. Blaarlærreds Lagen, 1 Haandklæde, 1 malet Fyrremadskab, 1 Tavelet, 1 gl. Kerne, 1 Rok, 1 Øltønde med Jernbaand, 1 do. Halvtønde, 1 Tøndelad, 1 Ørebalje, 1 Bøtte, 1 trebenet Stol. *I Køkkenet.* 1 Kedelkrog, 2 Jerngryder, 1 Messingkedel, 1 Kobberbryggerkedel, 1 Spand med Jernbaand, 2 Spande, $\frac{1}{2}$ Tønde til Øl, 1 Ørebalje, 2 Karrammer, 7 Lurfade, 1 Sibøtte, 8 Trætallerkener, 1 Kerne med Behør, 3 Smøræsker, 2 Driftetrug, 2 Standerfjerdinger, 1 Bøtte, 1 Ølflaske, 1 Sibøtte, 1 Loftstige, 1 gl. Fyrrebord, 1 Huggeblok, 1 Træselle, 1 Haandkvern og 1 Karbænk.

Besætningen var efter Datidens Forhold temmelig god, idet der var 1 rød Hoppe, 20 Aar, 1 brun Hest, 19 Aar, 1 brun Hoppe, 14 Aar, 1 graa Hest, 13 Aar, 1 sort Hest, 11 Aar, 1 skimlet Hoppe, 11 Aar, 1 graa Hoppe, 8 Aar, 1 graa Hest, 8 Aar, 1 graa Ko, 16 Aar, 1 rødhjelmet Ko, 12 Aar, 1 blaa Ko, 4 Aar, 2 Kvier, 2

Kviekalve, 3 Svin, 16 Faar, 1 Væder, 3 Gæs, 1 Gase, 6 Høns, 1 Hane, 2 Ænder og 1 Andrik.

Ved Skifteforretningen viste det sig, at Christian Pedersen sammenlignet med de øvrige Bønder i Frøslev var en holden Mand, idet han havde 275 Rdl. tilgode hos forskellige af Egnens Gaardmænd, til hvem han havde udlaant Pengene mod 4 Procents Rente.

Christian Pedersens Enke drev Gaarden videre, indtil hun døde den 17. Mai 1841, hvorefter Sønnen Jens Christiansen overtog Fæstet. I Indfæstning betalte han 250 Rdl., og Landgilden anføres i Fæstebrevet til 2 Tdr. Hvede, 4 Tdr. Byg og 2 Tdr. Havre.

Jens Christiansen var født den 12. Febr. 1796 i Frøslev, og hans Kone, Ane Olsdatter, var født den 23. Nov. 1795. Den 14. Okt. 1842 døde Jens Christiansen. Det var saa kort Tid efter Moderens Død, at det ny Fæstebrev endnu ikke var udstedt. Det skete først den 23. Dec., og skønt Jens Christiansen staa opført som Fæsteren, saa er det dog hans Enke, som underskriver Fæstebrevet og i omtrent 30 Aar forbliver Fæster af Gavn.

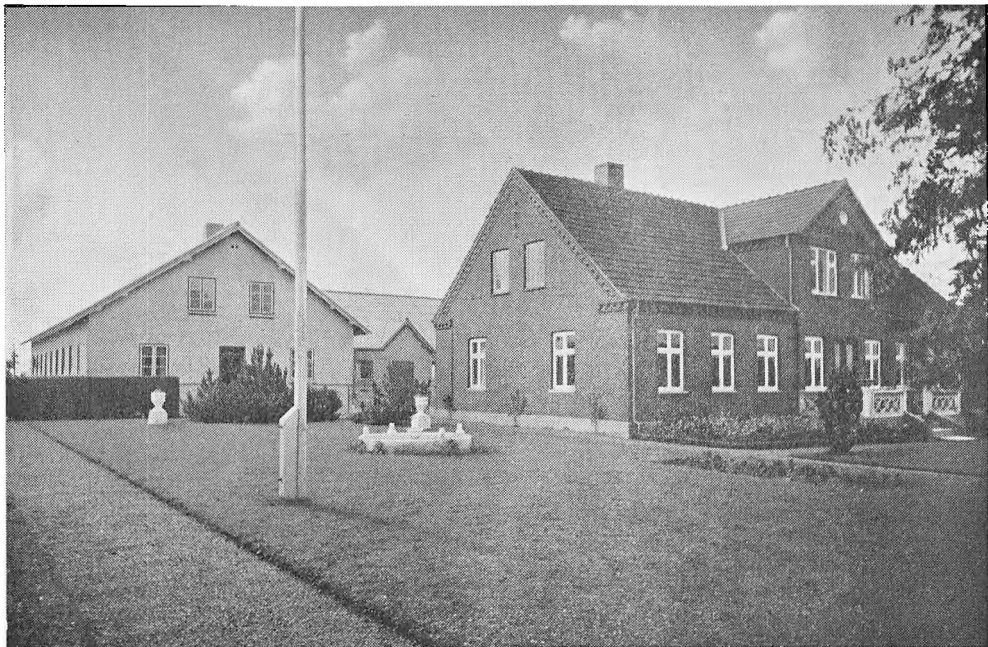
Ane Olsdatter døde den 4. Febr. 1876, men forinden havde hun opladt Gaarden til Sønnen Christian Jensen, som den 14. Nov. 1871 købte Gaarden til Arvefæste for 8.110 Rdl.

Christian Jensen var født den 28. Okt. 1825 og havde i 1854 — den 29. Sept. — giftet sig med Inger Pedersen, som var Gaardmandsdatter fra Frøslev By, hvor hun fødtes den 12. Mai 1829.

I 1859 — den 1. Marts — blev Sønnen Jens Christiansen født. Efter Faderens Død arvede han Gaarden, men hans Tid blev kun kort, da han døde i 1893. Hans Enke, Ane Hansen, der var født den 22. Nov. 1861 i Havnelev, overlevede ham i faa Aar.

Gaardens nuværende Ejer er Jens Christiansens Søn, Christian Peder Christiansen, som er født den 5. Febr. 1884. Hans Hustru, Anna Sofie, født Olsen, stammer fra Dalby, hvor hun er født den 16. Marts 1885.

Da Gaarden overgik til Arvefæste, var Hartkornet 9 Tdr. 6 Skp. 1 Fdk. 2 Alb. Det nuværende Hartkorn er 2 Tdr. 7 Skp. 1 Fdk. 2 Alb. Arealet er 25 Tdr. Land.

Kaplevgaard.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

Første Gang Kaplevgaard dukker frem fra Fortidens Mørke er i Aaret 1664. Gaarden, som havde et Hartkorn paa 7 Tdr. 3 Skp. Land, ejedes dengang af Herresædet Frøslevgaard, og den var bortfæstet til Bonden Mads Mortensen, hvis Besætning i 1678 angives til: 2 Heste, 1 Ko, 1 Ungnød, 6 Faar og Lam, samt 1 Svin.

Det var en maadelig Besætning, som lader Nutiden ane, at Mads Mortensen var en fattig Mand. Sandsynligvis har det været disse Omstændigheder, der foraarsagede, at Mads Mortensen forlod Gaarden til Fordel for Jørgen Gudmandsen, der nævnes som Gaardens Fæster i Markbogen fra 1682. I Markbogen faar vi desuden følgende Oplysninger om Agrene i Byens tre Vange:

Rugmarken kaldet Lillemarken.

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Braa Agger	Ø. V.	Rødsand med Grus. „Wog“ Havre J.	4	B. 78 B. 78 L. 260
Hoer Agger	S. N.	„	1	B. 13 $\frac{3}{4}$ B. 13 $\frac{3}{4}$ L. 556
Kiercke Schou	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld.	1	B. 14 B. 14 L. 560
Pihl Agger	S. N.	M. M. Byg J. Muld og Ler. God Byg J.	1	B. 13 B. 13 L. 1098
Rutagger	S. N.	Sand, Grus og lidt Ler. God Havre J.	1	B. 19 B. 20 L. 289
Liden Pihl Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 9 $\frac{1}{4}$ B. 9 $\frac{1}{4}$ L. 598
Toer Kiern	S. N.	„	1	B. 11 B. 17 L. 985
Tjørne Agger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 11 $\frac{1}{2}$ B. 11 L. 850
Hulm Agger	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 20 $\frac{1}{4}$ B. 20 $\frac{1}{4}$ L. 435
Egge Tuede	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 21 B. 19 L. 413
Tofttøye	Ø. V.	Ligger helt under Vand. Udygtig.	1	B. 13 B. 18 L. 150
„	„	„	1	B. 18 B. 18 L. 60

Bygmarken kaldet Storemarken.

Møre Ager	Vides ikke	Mere Sand end Ler. Lidt Grus. Ond Havre J.	1	B. 20 $\frac{1}{2}$ B. 20 $\frac{1}{2}$ L. 600
Herridzbierg	„	„	1	B. 16 $\frac{3}{4}$ B. 16 $\frac{1}{2}$ L. 570
Mage Aas	„	„	1	B. 13 $\frac{1}{4}$ B. 13 $\frac{1}{4}$ L. 450
„	„	„	1	B. 22 $\frac{1}{4}$ B. 22 $\frac{1}{4}$ L. 705

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt 1 Alen
Mage Aas	Vides ikke	Mere Muld end Ler. Lidt Sand. God Byg J.	1	B. 12¼ B. 18 L. 330
Lille Haugle Bierg	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 16¾ B. 15½ L. 376
Store Haugle Bierg	" "	Sand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 17½ B. 19 L. 608
Wommes stoppe Somper	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 22½ B. 22 L. 270
Den 21. Aas	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 30 B. 25½ L. 330
Refue Hofved	" "	Sand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 23¼ B. 23½ L. 150
Kraagagre	" "	Sand og Ler. God Havre J.	1	B. 27 B. 28¾ L. 310
"	" "	"	1	B. 13½ B. 13¾ L. 240
Tingel Røgel	" "	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 15¾ B. 19¾ L. 224
Gryde Aas	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 18¾ B. 17 L. 210
" "	" "	"	1	B. 10½ B. 10¾ L. 162

Fælledmarken kaldet Vestermarken.

Stuppe Kier	Ø. V.	Mere Ler end Sand. M. M. Blk. J.	2	B. 40 B. 40 L. 160
Lamme Kierne	S. N.	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 13½ B. 13½ L. 155
Meldagger	Ø. V.	Ler og lidt Sand. God Havre J.	1	B. 15½ B. 15½ L. 448
Stachet Aas	S. N.	Ler og lidt Muld. God Blk. J.	3	B. 67½ B. 58 L. 210
Rullesteen	S. N.	"	1	B. 15½ B. 18¾ L. 556
Store Erteber	Ø. V.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 17¼ B. 17¼ L. 680

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
En Holm Jord	Ø. V.	Ler og Grus. Sid. Ond Havre J.	1	B. 45½ B. 45½ L. 105
Eggeager	Ø. V.	Ler og Grus. Ond Havre J.	1	B. 19 B. 19 L. 150
Eggeaggershoed	Ø. V.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 26 B. 26 L. 150
"	"	"	1	B. 18¾ B. 18¾ L. 120
Bøybere	S. N.	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 11½ B. 11½ L. 570
"	"	"	2	B. 23¼ B. 23¼ L. 600
Schioldaaagre	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 30¼ B. 20½ L. 295
Langagershofved	S. N.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 15¾ B. 16¾ L. 206
Førgetiugehoed	S. N.	"	1	B. 19¼ B. 19¼ L. 348
Langagger	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 14½ B. 16 L. 710
Store Glenisse	Ø. V.	"	1	B. 27¼ B. 28½ L. 270
Hauffnløfbiere	S. N.	Ler og Sand. God Havre J.	1	B. 9½ B. 10¼ L. 628

Ved Matrikuleringen i 1688 blev Hartkornet for disse Agre sat til 5 Tdr. 0 Skp. 0 Fdk. 2 Alb. 1 Pg., men allerede i første Halvdel af det attende Aarhundrede ændredes det til 7 Tdr. 0 Skp. 3 Fdk. 7/10 Alb.

Fra denne Periode kendes Fæsteren Hans Jensen, som i 1735 maatte forlade Gaarden paa Grund af Fattigdom. Hans Eftermand var Oluf Larsen, hvis Fæstebrev er dateret den 3. Jan. 1736. „Formedelst Udygtighed“ maatte han efter 8 Aars Forløb drage af Gaarde, og den 22. Febr. 1744 blev Fæstet overdraget Laurs Nielsen Hugger.

I 1756 havde Laurs Nielsen en Besætning paa 8 Heste, 1 Ko, 2 Ungkreaturer, 10 Faar, 6 Svin og 3 Gæs. Samme Aar havde

han saaet 6 Tdr. Rug, 7 Tdr. Byg, 12 Tdr. Havre og 4 Skp. Bælgkorn. Høsten angives til 19 Tr. Rug, 24½ Tr. Byg og 18 Tr. Havre. Gaardens Folkehold var 2 Karle, foruden Lars Niensens 2 Sønner.

I 1762 fratraadte Laurs Nielsen sit Fæste, da Helbredet begyndte at svigte. Men først i 1771 døde han og blev begravet den 10. Marts. Hans Kone, Sidse Larsdatter, som var 13 Aar yngre, overlevede ham i nogle Aar.

Da Laurs Nielsen havde forladt Kaplevgaard, blev den ved Fæstebrev af 24. Juni 1762 bortfæstet til den 31aarige Niels Hansen Koch, som stammede fra Lejestofte, hvor Faderen Hans Nielsen Koch var Gaardmand. Slægten Koch hørte oprindeligt hjemme i Herfølge Sogn, hvor Niels Hansen Kochs Tipoldefar, Niels Hansen Koch, der var født i 1595, havde Fæstebrev paa Taskevadshuset i Landsbyen Tessebølle. Men i Løbet af det syttende og attende Aarhundrede var Slægten blevet saa talrig, at man overalt i de østsjællandske Landsbyer Syd for Køge træffer dens Familiemedlemmer.

Et typisk Træk for denne Slægt var den Velstand, som raadede i alle de Gaarde og Huse, hvor Koch'erne var Fæstere. Paa dette ene Punkt var Fæsteren paa Kaplevgaard en Undtagelse fra Slægten, thi ved sin Død, — han blev begravet den 26. Febr. 1777 —, efterlod han Gaarden i en elendig Forfatning, og Størstedelen af saavel Indbo som Besætning havde han pantsat.

Stuelængen, som var paa 8 Fag, havde Niels Hansen helt ladet forfalde, saavel paa Tømmer og Tag som Vinduer og Døre. Den 16 Fags Gadelænge manglede overalt Langhalm. Men værst stod det dog til med den vestre Længe, af hvis 10 Fag de 5 i den nordre Ende fuldstændig var faldet ned. Den samlede Bygfæld beløb sig til 94 Rdl., hvilket efter Datidens Forhold var et ret anseligt Beløb.

Den i Synsforretningen optagne Beskrivelse af Besætningen er heller ikke helt almindelig: „1 sorthjelmet Ko, som er en Lejeko, og tilhører Lars Heigning i Gevnø, men har været her i 4 Aar, 1 sort Ko og 1 hvid Ko, tilhører Lars Christiansen i Lyderslev. 2 Fjorkalve, som er pantsat til Seigneur Hofmejer i Storehedinge. 1 spæd Kviekalv, 2 Lejefaar, 2 Lam, som er pantsat til Ungkarl Peder Christensen for 1 Rdl. 2 Mrk., som han

har laant den afdøde til at betale Niels Jørgensen i Barup for 1 Hest. 1 brun blind Hoppe, 10 Aar. 1 sort Hoppe, 12 Aar, 1 brunblisset Hest, 16 Aar, 1 Hoppe, 12 Aar, 1 lille graat Bæst, 8 Aar, 1 lille blakket Hoppe, 8 Aar, 1 sort Plag, 4 Aar, 1 Hoppe, 1 brunt Fjorføl, 1 So, 3 Ungsvin, 2 Gæs, 1 Gase, 3 Høns, 1 Hane.“

Sandsynligvis har Niels Kochs Kone, Marie Nielsdatter, været mere fornuftig end han. Et lille Træk fra Skiftebehandlingen kunde i hvert Fald tyde derpaa, thi paa Skifteforvalterens Forespørgsel om, hvor store Udgifter hun havde haft ved Mandens Død og Begravelse, svarede hun, at der slet ikke havde været nogen Udgifter, for hun havde klaret sig med, hvad der var paa Gaarden. Hun var da ogsaa klog nok til at opgive Fæstet, som blev overdraget til Niels Christophersen fra Lejestofte den 31. Dec. 1777.

Allerede i 1785 blev Niels Christophersen sat fra Gaarden, fordi han ikke kunde udrede sine Restancer. Hans Efterfølger, Anders Nielsen fra Barup, som var den første af den nuværende Slægt paa Gaarden, fik Fæstebrev den 23. Dec. 1785.

Han var 46 Aar gammel, da han døde og blev begravet den 7. Jan. 1802. Fra Skiftebehandlingen har vi følgende Beskrivelse over Gaardens Interiør: *I Stuen.* 1 Fyrebord med Fod og Skuffe, 1 Fyrebænk, 1 mindre do., 2 Fjellestole, 1 Tabulet, 1 grønmalet Hængeskab, 1 lille Spejl, 2 Hyldebrædder, 1 Fyrremadskab med 2 Døre, 1 gl. Skrin, 1 Lerkrus, 1 Lænestol med Halmsæde, 5 Lerfade, 1 Mangletoj, 1 gl. Fyrrekiste, 1 gl. blaa Trøje, 1 stribet Hvergarns Brystdug, 1 stribet Trøje, 2 Pr. gl. Uldstrømper, 1 Pr. gl. Lærredsbukser, 1 Pr. gl. Blaargarnsskjorter, 1 gl. hvid Trøje, 1 Pr. gl. Støvler, 1 Kabuds, 1 Hue, 1 Himmelsengested med blaa-trykt Omhæng og Tæppe, 1 blaastribet Olmerdugs Overdyne, 1 graastribet Linneds Underdyne, 1 gl. graa Vadmels Underdyne, 1 gl. Hampe Hovedpude, 1 gulstribet Pude, 1 rødstribet Pude, 1 Pr. gl. Blaarlærreds Lagen, 1 Fyrrestanderseng, 1 gl. gulstribet Olmerdugs Overdyne, 1 gl. Linneds Hampe Underdyne, 1 gl. Pude, 1 hvid Linneds Hovedpude, 2 gl. Blaarlærreds Lagen, 2 Haandklæder, 1 Jernbilæggerovn, som blev angivet at tilhøre Anders Hansen Ungkarl i Barup. *I Kammeret.* 1 lille Fyrebord med Krydsfod, 1 Finlapperkar, 1 Dejgtrug, 1 Kærne, 2 gl. Standerhalvtønder, 1 Øltønde, 1 do., 1 gl. Messingkedel,

1 Rok og 1 Jernlampe. *I Køkkenet.* 1 Kobberbryggerkedel, 1 gl. Messingkedel, 1 mindre do., 1 Jerngryde, 1 Karhylde, 1 Messingpande, 1 Hakkebrædt, 1 Huggeblok, 1 Træsi, 1 Lerkrug, 1 gl. Dejgtrug, 1 gl. Spade, 1 Kedelkrog, 1 Loftsstige, 1 Træbalje, 2 Halvtønder, 1 Malkebøtte, 1 gl. Balje, 1 Standerfjerding, 1 Melsold, 1 gl. Halmselle og 1 Træølflaske. *I Karlekammeret.* 2 gl. Standersenge, 1 rødtribet Olmerdugs Overdyne, 1 hvid Linned Underdyne, 1 Vadmel's Hovedpude og 1 Pr. Blaarlærreds Lagen.

Besætningen bestod af 1 blaadraget Ko, som Enken angav at tilhøre Anders Hansen i Barup, 1 sorthjelmet Kvie i 3die Aar, 1 blakket Ko, 5 Aar, 1 sorthjelmet Ko, 4 Aar, 9 Faar, 1 Væder, 1 So, 8 Grise, 1 So, 3 Gæs, 1 Gase, 8 Høns, 1 Hane, 1 sortblisset Hoppe, 15 Aar, 1 sort Hoppe, 15 Aar, 1 sort Hest, 19 Aar, 1 sortbrun Hest, 13 Aar, 1 sortsnuppet Hest, 15 Aar, 1 sort Hoppe, 13 Aar, 1 sort Hest, 12 Aar, 1 skimlet Hoppe, 5 Aar, 1 skimlet Hest, 4 Aar.

Efter Anders Nielsens Død drev hans Enke, Ane Hansdatter, Gaarden videre, indtil hun døde i en Alder af 67 Aar — den 9. Jan. 1824. Samme Aar — den 17. Dec. — fik Sønnen, Niels Andersen, Fæstebrev paa Kaplevgaard. Han var født den 22. Sept. 1789 og havde giftet sig den 13. Juni 1823 med Karen Nielsdatter, der var en Gaardmandsdatter fra Byen, hvor hun var født den 5. Juni 1801.

Niels Andersen blev omtrent 85 Aar, inden han døde den 25. Marts 1874. Hans Kone var allerede død i 1859 — den 15. Mai —, og nogle Aar senere havde han opladt Gaarden til Sønnen, Anders Nielsen, som var født den 1. Apr. 1824.

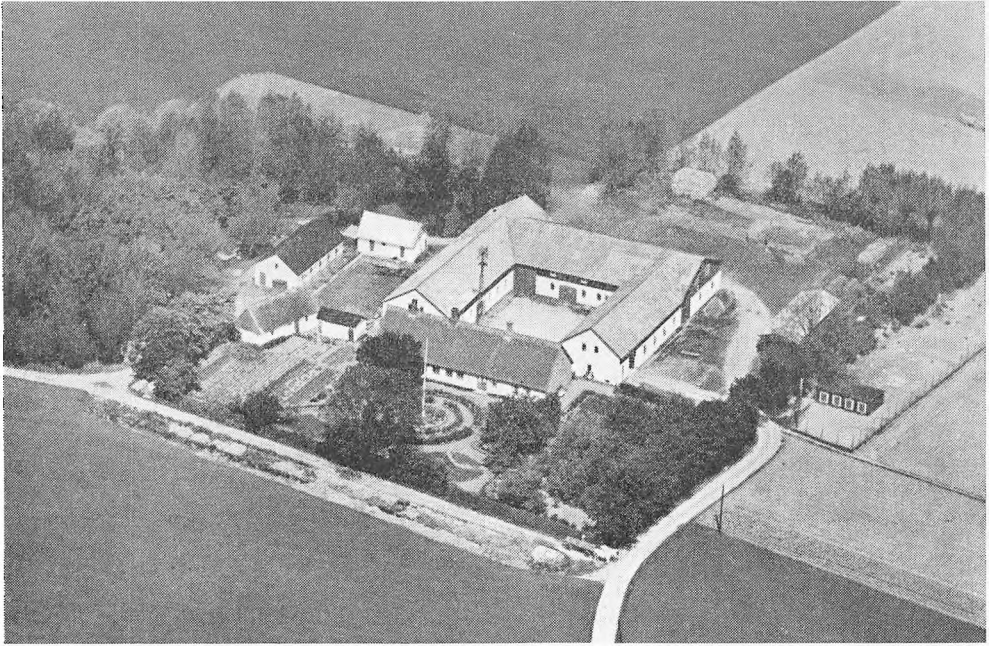
Anders Nielsen var iblandt de første Gaardfæstere i Frøslev, som købte Gaarden til Arvefæste. Det skete den 15. Mai 1868 for 6.875 Rdl.

Anders Nielsen blev forøvrigt ingen gammel Mand, idet han døde 30. Okt. 1887, men hans Enke, Karen Jensen, drev Landbruget videre, indtil Sønnen, Peder Andersen, som ved Faderens Død kun var 13 Aar gammel, kunde fortsætte.

Gaardens nuværende Ejer er Hans Marius Hemmingsen, som er født den 17. Juli 1901 i Hylleholt, og som i 1926 — den 4.

Juni — blev gift med Peder Andersens Datter, Kamilla Amalie Margrethe.

Kaplevgaard har siden Udskiftningen haft et Areal paa 75 Tdr. Land, men det daværende Hartkorn er forandret til 8 Tdr. 2 Skp. $2\frac{3}{4}$ Alb.

Ærtebjerggaard.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

I sidste Halvdel af det syttende Aarhundrede hørte de fleste Bøndergaarde i Frøslev under det forlængst nedlagde Herresæde, Frøslevgaard. En af de faa Undtagelser var den nuværende Ærtebjerggaard, som laa til Gjorslev, indtil den i 1680erne blev tildømt Kongen.

Ved Matrikuleringen i 1664 var Gaardens Hartkorn 9 Tdr. 2 Skp. 1 Fdk. Den daværende Fæster, Niels Graver, blev sandsynligvis efterfulgt af Jens Lauritzen, der maa have hørt til de mest fattige i Byen, hvis man skal dømme efter Besætningen, som i 1678 bestod af 1 Hest, 1 Ko og 1 Faar. Hans Eftermand var Morten Hansen.

I 1688 blev Landgildematriklen afløst af Christian Vs Matrikel. Forinden havde man i 1682 opmaalt og boniteret Jorderne.

Den ved denne Lejlighed fremkomne Fortegnelse over Ærtebjerggaards Marker gengives af praktiske Grunde i skematisk Form.

Rugmarken kaldet Lillemarken.

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Kierche Schou	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld.	1	B. 15 B. 15 L. 933
Kulagger	S. N.	M. M. Byg J. Sand og Grus. Lidt Ler. God Havre J.	1	B. 13½ B. 13½ L. 989
Pihlagger	S. N.	"	1	B. 16 B. 16 L. 774
Toer Kiern	S. N.	Sand og Ler. Lidt Muld.	1	B. 8¼ B. 12 L. 1064
Tjørne Agre	S. N.	M. M. Byg J. Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 13 B. 13¾ L. 709
Hulm Agger	S. N.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 14 B. 16 L. 370
Nørre Haffue	S. N.	"	3	B. 68½ B. 65 L. 345
Engle Schylle	S. N.	"	2	B. 45 B. 42 L. 322
" "	"	"	1	B. 17 B. 17 L. 265
Tofftøye	Ø. V.	Mere Sand end Ler. Ligger under Vandet. Sur. Ond Havre J.	1	B. 17 B. 17 L. 48

Bygmarken kaldet Storemarken.

Sandgrafven	Vides ikke	Mere Sand end Ler. God Havre J.	1	B. 14¼ B. 14¼ L. 172
Kaars Agre	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 17¾ B. 17¾ L. 850
Møre Ager	" "	Mere Sand end Ler. Lidt Grus. Ond Havre J.	1	B. 16¼ B. 16¼ L. 450
Herridtzbierg	" "	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 15¼ B. 15¼ L. 720

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
Mørche mose stumper	Vides ikke	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 24 B. 24 L. 240
Mage Aas	" "	Mere Muld end Ler. Lidt Sand. God Byg J.	1	B. 13 $\frac{3}{4}$ B. 22 $\frac{1}{4}$ L. 800
Lille Haugle- bierge	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 18 B. 14 L. 496
Store Haugle- bierge	" "	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 20 B. 19 $\frac{3}{4}$ L. 769
Store Hulebechs stumper	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 17 B. 18 $\frac{1}{4}$ L. 252
Den 21. Aas	" "	Mere Ler end Sand. Lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 26 B. 35 $\frac{1}{2}$ L. 333
Reffve Hoffved	" "	Sand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 24 $\frac{1}{4}$ B. 24 $\frac{3}{4}$ L. 210
Kraagagre	" "	Sand og Ler. God Havre J.	1	B. 26 B. 28 L. 195
"	" "	"	1	B. 15 $\frac{3}{4}$ B. 17 $\frac{1}{4}$ L. 180
Tingel Rogel	" "	Rødsand og Grus. Ond Havre J.	1	B. 21 $\frac{1}{2}$ B. 17 $\frac{1}{4}$ L. 290
Roestens Aas	" "	"	1	B. 18 $\frac{3}{4}$ B. 17 L. 570
Sties Ager	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 17 B. 21 L. 550
Speildet Aas	" "	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 15 B. 15 L. 191
Gryde Aas	" "	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 12 $\frac{1}{2}$ B. 11 $\frac{1}{2}$ L. 501

Fælledmarken kaldet Vestermarken.

Toftten	Ø. V.	Mere Muld end Ler. God Byg J.	4	B. 73 $\frac{3}{4}$ B. 73 $\frac{3}{4}$ L. 254
Slougaard	Ø. V.	Mere Ler end Muld. M. M. Byg J.	1	B. 15 B. 15 L. 555
Kaasagger	S. N.	Sand og Ler. M. M. Havre J.	1	B. 16 B. 16 L. 343

Aasens Navn	Beliggenhed	Beskaffenhed	Antal Agre	Maalt i Alen
En liden Tofft	Ø. V.	Mere Muld end Ler. God	1	B. 12 B. 12 L. 184
Meldagger	Ø. V.	Byg J. Ler og lidt Sand. God	1	B. 29 B. 17 L. 500
Rullesteen	S. N.	Havre J. Mere Ler end Muld. M. M.	1	B. 19 ³ / ₄ B. 19 ³ / ₄ L. 690
Store Erteber	Ø. V.	Byg J. Mere Muld end Ler. God	1	B. 15 ³ / ₄ B. 15 ³ / ₄ L. 615
Eggeagger	Ø. V.	Byg J. "	1	B. 24 B. 22 L. 485
Eggeagershoed	Ø. V.	Mere Sand end Ler. M. M. Havre J.	1	B. 18 ¹ / ₄ B. 18 ¹ / ₄ L. 110
Kalagger	Ø. V.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 15 ¹ / ₄ B. 15 ¹ / ₄ L. 200
Bøybere	S. N.	Muld og lidt Sand. God Byg J.	1	B. 10 ¹ / ₂ B. 10 ¹ / ₂ L. 733
Katagger	Ø. V.	Mere Rødsand end Ler. Ikke pløjet i 40 Aar	1	B. 14 B. 14 L. 200
Schioldaasagre	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 15 B. 17 ¹ / ₂ L. 200
Langagerhoffued	S. N.	Mere Ler end Sand. Lidt Muld M. M. Byg J.	1	B. 16 ¹ / ₄ B. 16 ¹ / ₄ L. 300
"	"	Mere Muld end Ler. God Byg J.	1	B. 19 B. 20 L. 144
Førgetiugehod	S. N.	Byg J. "	1	B. 18 ¹ / ₂ B. 18 ³ / ₄ L. 450
Lan[g]ager	S. N.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 15 ¹ / ₄ B. 16 ¹ / ₂ L. 660
Førgetiugehoed	S. N.	Sand og Grus. Lidt Ler. M. M. Havre J.	1	B. 21 B. 20 L. 570
Store Glenisse	Ø. V.	Mere Ler end Sand. God Havre J.	1	B. 25 B. 25 L. 185
Lille Glenisse	Ø. V.	Ler, Sand og lidt Muld. M. M. Byg J.	1	B. 15 B. 17 ¹ / ₄ L. 348
" "	"	"	1	B. 17 ¹ / ₄ B. 15 ³ / ₄ L. 152
Hafnløfbiere	S. N.	Ler og Sand. God Havre J.	1	B. 11 ¹ / ₄ B. 11 ³ / ₄ L. 647

Alle disse Agres samlede Areal udgjorde 29 Tdr. 4 Skp. Til Gaardens øvrige Herlighed hørte 8 Læs Hø i Vangene og 5½ Høveders Græsning. Hartkornet, som beløb sig til 7 Tdr. 3 Skp. 1 Fdk., blev ved Decision af 13. Jan. 1686 nedsat til 6 Tdr. 2 Skp. 1 Fdk. 0 Alb. 2 Pg.

Allerede i første Halvdel af det attende Aarhundrede forandredes Hartkornet til 7 Tdr. 3 Fdk. $\frac{7}{10}$ Alb. Det er ogsaa

Ane Kirstine Jensdatter

den eneste Oplysning om Gaardens Historie fra dette Tidsrum, naar undtages, at Ærtebjerggaard overgik til Juellinge Gods.

I 1754 — den 14. Marts — fik den 32aarige Ole Larsen Fæstebrev paa Gaarden. To Aar senere faar vi et Indblik i Landbruget. Den aarlige Udsæd var 6 Tdr. Rug, 7 Tdr. Byg, 13 Tdr. Havre og 6 Skp. Bælgkorn. Samme Aar avledes 22 Traver Rug, 21 Traver Byg og 12½ Traver Havre. Høavlen blev anslaaet til 12 Læs. Besætningens Størrelse virker ikke imponerende efter moderne Begreber, idet den bestod af 7 Heste, 1 Ko, 2 Ungkreaturer, 11 Svin og 2 Gæs. Gaarden var trelænget med 30 Fag. Landgilden udgjorde 2 Tdr. Byg og 2 Tdr. Havre.

Allerede i 1756 betegnedes Ole Larsen som fattig og sikkert

med Rette, thi 10 Aar senere maatte han grundet paa Fattigdom forlade Gaarden, som den 23. Okt. 1766 bortfæstedes til Espen Jørgensen fra Haarlev.

Da Espen Jørgensen i 1780 ikke kunde betale sine Restancer, blev han sat fra Gaarden. Den kom derefter i den nuværende Slægts Besiddelse ved Ole Hansen, der fik udstedt Fæstebrev den 31. Dec. 1780.

Ole Hansen stammede fra Hellested, hvor han blev døbt den 4. Aug. 1748. Men som saa mange andre Fæstebønder blev han ingen gammel Mand, idet han døde i en Alder af 52 Aar og begravedes den 23. Okt. 1800 paa Frøslev Kirkegaard.

Ved hans Død havde Gaarden følgende Besætning: 1 brun Hest, 4 Aar, 1 sort Hest, 5 Aar, 1 skimlet Hoppe, 10 Aar, 1 sort Hoppe, 15 Aar, 1 do., 15 Aar, 1 blakket Hest, 11 Aar, 1 gl. brun Hest, 1 sortblisset Hest, 12 Aar og 1 Sommerføl. Af Kreaturer var der 1 graahjelmet Ko, 14 Aar, 1 do., 9 Aar, 1 sort Ko, 8 Aar, 1 graahjelmet Studekalv og 1 hvid Kviekalv. Desuden 6 Faar, 1 So, 6 Grise, $\frac{1}{2}$ Aar, 10 smaa Høns, 1 Hane, 4 Gæs, 1 Gase og 14 Fedegæs.

Da Ole Hansens Enke, Margrethe Hansdatter, som drev Gaarden videre, døde i 64 Aars Alderen den 2. Dec. 1817, faar vi et Indtryk af den Tids Begravelser og Begravelsesudgifter. Ligkisten kostede 12 Rdl., Præsten og Degnen fik 15 Rdl., saa de har jo nok hver især ydet deres bedste, Graveren fik 1 Rdl. 3 Mrk. for at ringe med Klokkerne, hvilket viste, at den gamle Kone hørte til de mere velstillede i Sognet. Desuden var der sørget godt for Følget og Ligbærerne, idet der til Begravelsen medgik 22 Potter Brændevin, som kostede 11 Rdl., 1 Tønde Øl til 8 Rdl. og Fisk og Gryn til 11 Rdl.

Fra Skiftebehandlingen, som fandt Sted den 19. Mai 1818, haves en Fortegnelse over Gaardens Interiør. I Stuen var der 1 Fyrrebord, 1 gl. Fyrrebænk, 1 Gaasebænk med 5 Rum, 3 Hylde, 1 gl. Hængeskab, 1 Ur i Futteral, 1 Spejl, 1 Panel, 10 Stentalerkener, 1 Madskab, 1 gl. Jernkakkelovn, 4 Træstole, 1 Stander-sengested med ternet Omhæng, i Sengen fandtes, 1 rødstribt Olmerdugsoverdyne, 1 do. Underdyne, 1 grønstribt Underdyne, 1 Par Blaarlærreds Lagen, 1 graastribt Hovedpude, 1 do. do. af Linned, endvidere var der i Stuen 6 Sibøtter, 1 Flødebøtte, 1 Tinkrus og 1 Malmlysestage. Øverstestuen rummede 1 Fyrrebænk,

Hans Peder Nielsen

Ane Marie Nielsen
f. Olsen

Lars Peder Hansen

Karen Marie Hansen
f. Nielsen

1 lille Bænk, 1 større do., 2 Sengesteder med 1 blaastribet Olmerdugsoverdyne, 1 Underdyne af Linned, 1 blaastribet Hovedpude og 1 Par Blaarlærreds Lagen, 1 Panel, 1 gl. Kiste, hvori der blev gemt 4 Blaarlærreds Særke, 1 Hvergarns Bul og Skørt, 1 do. do., 1 grønt Vadmel's Skørt og Bul, 1 do. do., 1 gl. sort Kjole. I *Kammeret* opbevarede 1 Selle af Træ, 1 Øltønde, 1 Halvtønde, 1 Standertønde, 1 halv do., 1 Fjerdings, 2 gl. Spinderokke, 1 Øltragt, 1 Hyldefjel, 2 Fade og 1 Si. I *Køkkenet* dominerede Kobber- og Messingtingene, saasom 1 Kobberkedel, 1 Messingkedel, 1 mindre do., 1 Jerngryde, 1 Messingpande, 1 Messingsi, 1 Bryggerkar, 1 Øreballie, 1 lille Ballie, 1 Spand, 1 Malkebøtte, 1 halv Standertønde, 1 Hakkebrædt, 1 Karrække, 1 mindre do., 1 Karstol, 2 gl. Sibøtter, 1 Strippe, 1 Loftstrappe og 1 Kværn.

Gaardens Besætning omfattede 1 skimlet Hest, 8 Aar, 1 do. do., 8 Aar, 1 skimlet Hingst, 5 Aar, 1 skimlet Hest, 2 Aar, 1 sort Hest, 14 Aar, 1 sort Hoppe, 5 Aar, 1 do. do., 4 Aar, 1 sort Hest, 11 Aar. Til den øvrige Besætning hørte 1 rødhjelmet Ko, 8 Aar, 1 do. do., 12 Aar, 1 rød Ko, 3 Aar, 1 sortstjernet Ko, 10 Aar, 1 blakhjelmet Ko, 13 Aar, 2 Fjorkalve, 2 Svin, 6 Faar med 7 Lam, 4 Gæs, 20 Gæslinger, 1 Gase, 10 Høns og 1 Hane.

Ole Hansens ældste Søn, Hans Olsen, som i Moderens Tid havde bestyret Gaarden, fik den 12. Sept. 1818 Fæstebrev paa Ærtebjerggaard. Han var døbt 2. Marts 1783 i Frøslev og havde giftet sig den 10. Apr. 1818 med Margrethe Jacobsdatter, som var Gaardmandsdatter fra Hellested, hvor hun var døbt den 16. Mai 1796.

I Hans Olsens Tid fandt Matrikuleringen 1844 Sted, hvorved Gaardens Marker, som siden Udskiftningen havde et samlet Areal paa 74 Tdr. Land, blev sat i Hartkorn til 9 Tdr. 4 Skp. 3 Fdk. og $\frac{3}{4}$ Alb.

Da Hans Olsens Kone døde den 10. Apr. 1853, oplod han Gaarden til sin Søn, Ole Hansen, som fra 24. Okt. s. A. var Gaardens Fæster. Selv døde han den 30. Marts 1854.

I Indfæstning betalte Ole Hansen 500 Rdl., og Landgilden angives i Fæstebrevet til 2 Tdr. Hvede, 4 Tdr. Byg og 2 Tdr. Havre, samt 1 Lam, 2 Gæs og 4 Høns i Smaaredset, foruden 64 Rdl. aarlig i Landgilde- og Hoveripenge.

Ole Hansen, der var født i Frøslev den 18. Okt. 1819, var 11 Aar tidligere — den 7. Okt. 1842 — blevet gift med Ane Kirstine Jensdatter, der var født i Hellested den 9. Febr. 1816.

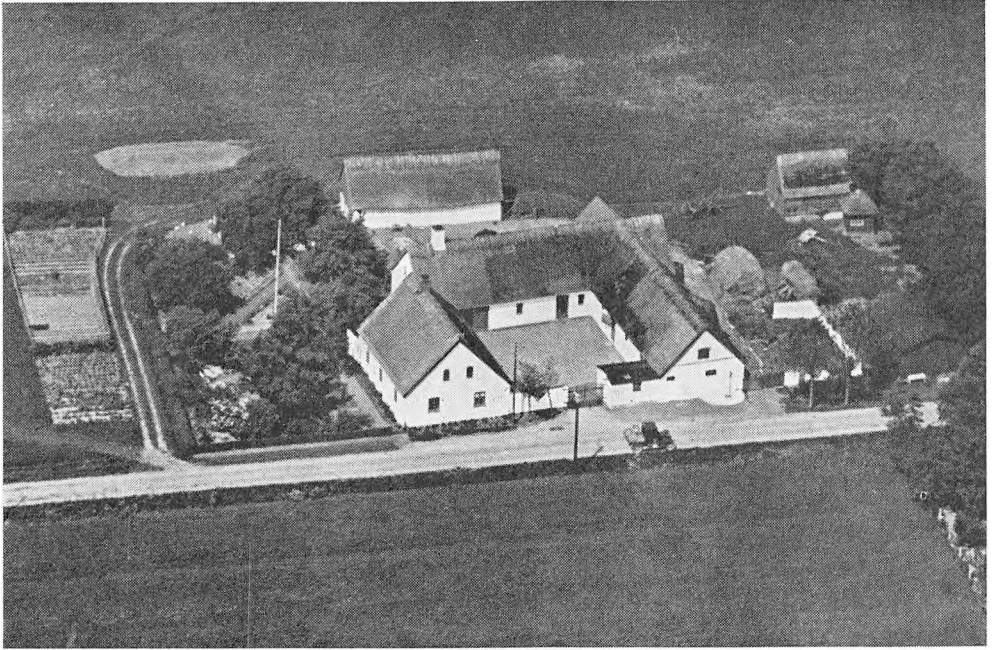
I 1871 — den 16. Mai — købte Ole Hansen Ærtebjerggaard af Bregentved Gods for 7.725 Rdl. Det var dog kun kort Tid, han selv fik Glæde af Selvejergaarden, thi 8 Aar senere — den 27. Nov. 1879 — døde han som Sognefoged i Frøslev. Hans Kone døde den 22. Jan. 1887.

De blev efterfulgt af Svigersønnen, Hans Peder Nielsen, der var født den 24. Marts 1853 paa Hovgaard i Frøslev. Hans Kone, Ane Marie Olsen var født den 31. Dec. 1853.

Hans Peder Nielsen var en dygtig og stræbsom Mand, som foruden at drive et mønsterværdigt Landbrug ogsaa fik Tid til at gøre sig gældende i det offentlige Liv. Han overtog Stillingen som Sognefoged efter Svigerfaderen og blev i Aarenes Løb hædret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn og Fortjenstmedaljen i Sølv. 80 Aar gammel døde han den 11. Maj 1933.

Gaardens nuværende Ejer er Lars Peder Hansen. Han er født den 1. Juni 1875 i Spjellerup og blev gift med H. P. Niensens Datter, Karen Marie Nielsen, den 4. Apr. 1911.

Af Gaardens ældre Bygninger er kun Stuehuset bevaret, men her i de hyggelige Stuer fortæller talrige Fotografier og Diplomer om den forrige Ejers Indsats paa Omraadet Raceforbedring.

Matr. Nr. 32 a.

Frøslev By og Sogn, Stevns Herred, Præstø Amt.

Omkring 1800 var Ejendommen med tilliggende Jord, hvis Hartkorn beløb sig til 1 Td. 4 Skp. $2\frac{2}{3}$ Alb., bortfæstet til Anders Pedersen.

Det mest bemærkelsesværdige ved Anders Pedersen var, at han havde været gift 4 Gange. Han døde den 16. Febr. 1814 i en Alder af 75 Aar. I Skiftet, som blev afholdt i April samme Aar, blev følgende Registrering optegnet:

I Stuen. 1 Fyrrebord med Skuffe, 1 Fyrrebænk, 1 do., 1 Hængeskab, 1 Kiste uden Laas, 1 Læderstol, 1 Træstol, 1 Bilæggerovn, 1 Sengested med blaaternet Omhæng, 1 blaastribet ulden Overdyne, 1 graastribet Linnedsunderdyne, 1 graa Linnedshovedpude, 1 Hørlagen, 1 Blaargarnslagen, 1 Sengested, 1 grøn- og rødstribet ulden Overdyne, 1 graa Linnedsunderdyne, 2 graa-

stribede Hovedpuder, 1 Pr. Blaargarnslagen, 1 blaa Trøje, 1 blaa Stumptrøje, 3 blaa Trøjer, 3 Pr. Bukser, 1 blaa Hue, 1 Hørgarnsskjorte, 2 Blaargarnsskjorter, 2 Pr. uldne Strømper, 1 Hat, 1 Pr. Træsko, 1 Saks. *I Kammeret.* 1 Bord, 1 Malmpande, 1 Lerkrus, 1 Bliklygte, 1 Dejgtrug, 1 Kærne, 1 Sibøtte, 2 Ølankre, 1 Standardtønde og 1 Malkebøtte. *I Køkkenet.* 1 Kobberkedel, 2 Mes-

Jens Kristensen

singkedler, 2 Fade, 1 Hakkebrædt, 1 Haarreb, 1 Haandkværn, 1 Halmselle, 1 Bøtte, 1 Loftsstige, 1 Gryde og 1 Kedelkrog. *I Stalden.* 1 Skærekiste, 1 Skovl, 1 Sold, 1 Høtyv, 1 Stige, 1 Vogn, 1 Halskobbel, 1 Tømme, 1 Pr. gl. Hampeseler, 1 brun Hoppe, 21 Aar, 1 gul Hoppe, 15 Aar, 1 sort Ko, 14 Aar, 1 blaadraget Ko, 3 Aar, 1 So, 4 Faar, 2 Lam, 1 Jernplov, 1 Jernharve og 1 Slibesten.

Desuden anføres Begravelsesudgifterne, som var 30 Rdl. til Ligkisten, 1 Rdl. 4 Mrk. til Præst og Degn, 18 Rdl. 4 Mrk. for 18 Potter Brændevin, 5 Rdl. 2 Sk. for $\frac{1}{2}$ Tønde Øl, 8 Rdl. 4 Sk. for Mel og Gryn, samt 1 Rdl. 4 Sk. for Lys.

Som det ses, var Registreringen ikke særlig omfattende, hvorimod Boets Gæld oversteg Indtægten med 100 Rdl., saa Vil-

kaarene, hvorunder Enken, Margrethe Hansdatter, fortsatte Fæstet, har ikke været de bedste. Hun døde den 12. Jan. 1826, 64 Aar gl.

Men allerede i 1819 var Fæstet overgaaet til Lars Andersen fra Arnøje i Hellested Sogn. Lars Andersen var barnefødt i Arnøje og blev døbt den 12. Febr. 1786. 29 Aar gl. blev han den

Jens Peder Jensen

8. Dec. 1815 gift med Maren Pedersdatter, hvis Far var Bondefogeden i Frøslev, Gaardmand Peder Rasmussen.

Efter Mandens Død den 6. Marts 1843 giftede Maren Pedersdatter sig den 14. Juni med Peder Jensen, der var født den 30. Apr. 1808 i Frøslev.

Den 16. Dec. 1843 fik han udstedt Fæstebrev paa Ejendommen.

Maren Pedersdatter døde den 24. Apr. 1868, og samme Aar — den 28. Nov. — giftede Peder Jensen sig med Ellen Pedersdatter, der var født den 23. Sept. 1835 i Arnøje.

Det blev dog ikke noget langt Ægteskab, thi Peder Jensen, som efterhaanden var godt til Aars, døde den 16. Mai 1875.

Aaret efter — den 24. Mai — giftede Enken sig med Jens Kristensen, der var født den 11. Sept. 1842 i Smerup.

Efter Jens Kristensens Død overtog Peder Jensens Søn, Jens Peder Jensen, Ejendommen. Han var født den 27. Juni 1874 og blev den 15. Juli 1905 gift med Kirstine Peitersen.

Den nuværende Ejer er Sønnen, Peter Christian Jensen, som

Peter Chr. Jensen

er født den 27. Nov. 1907 og er gift med Elisabeth Marie Pedersen, der er født den 20. Jan. 1911 i Lillehedinge.

Ejendommen, som tidligere var Fæste under Juellinge, er nu Selveje. Hartkornet er siden 1844 ændret fra 2 Tdr. 2 Fdk. $1\frac{1}{4}$ Alb. til 1 Td. 7 Skp. 1 Fdk. $1\frac{3}{4}$ Alb. Det nuværende Areal udgør 20 Tønder.